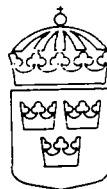

Regeringens proposition 1993/94:80

En allmän och obligatorisk arbetslöshetsförsäkring Prop. 1993/94:80

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 25 oktober 1993

På regeringens vägnar

Carl Bildt

Karl Erik Olsson
(Arbetsmarknadsdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att en allmän och obligatorisk arbetslöshetsförsäkring skall vara genomförd fr.o.m. den 1 juli 1994. Sålunda skall samtliga förvärvsarbetande med en stark anknytning till arbetsmarknaden garanteras en möjlighet att få del av en inkomstrelaterad ersättning vid arbetslöshet. Den nya försäkringen avses att finansieras genom en oförändrad arbetsmarknadsavgift och genom en egenavgift som skall vara avdragsgill vid taxeringen. Utöver förstärkningen på intäktssidan avses regelförändringar göras för att minska kostnaderna.

I denna proposition föreslås följande lagändringar med ikraftträdande den 1 januari 1994. En ny lag om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet införs. Lagen innebär att en avgift tas ut på summan av inkomst av anställning och av annat förvärvsarbete upp till 7,5 gånger basbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. För beskattningsåret 1994 utgör avgiften en procent av avgiftsunderlaget och fr.o.m. beskattningsåret 1995 två procent av detta. Avgiften skall bidra till finansieringen av ersättningar som betalas till de arbetslösa enligt lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring (ALF-lagen) och lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd (KAS-lagen). Avgiften skall betalas av den enskilde och bestämmas i samband med taxeringen till statlig och kommunal inkomstskatt. Avgiften skall vara avdragsgill vid inkomsttaxeringen. Följdändringar föreslås i skattelagstiftningen.

Vidare föreslås i propositionen vissa förändringar i ALF-lagen och KAS-lagen.

Det föreslås att samma arbetsvillkor skall gälla i båda lagarna. Förändringen innebär att arbetsvillkoret i ALF-lagen utformas i överensstämmelse med arbetsvillkoret i KAS-lagen.

Enligt 8 § tredje stycket KAS-lagen får s.k. överhoppningsbar tid inte beaktas för längre tid än två år. Någon motsvarande begränsning finns inte i ALF-lagen. Förslaget på denna punkt innebär att den nämnda bestämmelsen i KAS-lagen slopas.

Avgångsvederlag som en arbetsgivare lämnar till en arbetstagare på grund av anställningens upphörande föreslås beaktas fullt ut som tid jämställd med förvärvsarbete. Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer föreslås få bemyndigande att meddela föreskrifter om beräkning av den tid som ett avgångsvederlag skall antas avse. Innebörden av förslaget är att den anställde under den sålunda beräknade tiden inte är att anse som arbetslös enligt ALF-lagen och KAS-lagen och följaktligen inte heller är berättigad till ersättning. I gengäld får denne tillgodoräkna sig samma tid som kvalificerande för arbetsvillkorets uppfyllande. Lagförslaget ersätter en i praxis tillämpad regel som begränsat rättsverkningarna av ett lämnat avgångsvederlag till den tid som motsvarar den uppsägningstid som i varje enskilt fall följer av lagen (1982:80) om anställningsskydd.

Det föreslås att den nya bestämmelsen om avgångsvederlag skall tillämpas endast om anställningsförhållandet upphör efter den 30 juni 1994.

I 20 § andra stycket ALF-lagen föreslås att normalarbetstiden, som avgör vilken dagsförtjänst som skall utgöra beräkningsunderlag för dagpenningens storlek, skall avse det arbete som ligger till grund för arbetsvillkorets uppfyllande. Ändringen får främst betydelse för de deltidarbetslösa.

Som en följd av införandet av den allmänna avgiften föreslås att finansieringsavgiften i ALF-lagen slopas.

1	Förslag till riksdagsbeslut	5
2	Lagtext	5
2.1	Förslag till lag om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet	5
2.2	Förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)	7
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt	8
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (1993:000) om ändring i lagen (1993:941) om ändring i uppbördslagen (1953:272)	9
2.5	Förslag till lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)	10
2.6	Förslag till lag om ändring i lagen (1990:323) om självdeklaration och kontrolluppgifter	15
2.7	Förslag till lag om ändring i lagen (1993:944) om ändring i taxeringslagen (1990:324)	16
2.8	Förslag till lag om ändring i taxeringslagen (1990:324)	17
2.9	Förslag till lag om ändring i skattebrottslagen (1971:69)	18
2.10	Förslag till lag om ändring i lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring	20
2.11	Förslag till lag om ändring i lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd	24
3	Ärendet och dess beredning	26
4	Utgångspunkten för den fortsatta reformeringen av de kontanta förmånerna vid arbetslöshet	26
5	Finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet	28
5.1	Bakgrund	28
5.2	En förstärkt finansiering	29
5.2.1	Allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet, m.m.	30
6	Regelförändringar i arbetslöshetsförsäkringen och KAS	34
6.1	Arbetsvillkor och överhoppningsbar tid	34
6.2	Normalarbetstid	37
6.3	Avgångsvederlag	39
6.4	Vissa frågor i övrigt om arbetslöshetsersättning	43
7	Kommentarer till lagförslagen	47
7.1	Lagen om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet	47
7.2	Kommunalskattelagen (1928:370)	48
7.3	Lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt	48
7.4	Uppbördslagen (1953:272)	48
7.5	Lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter	49
7.6	Lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring	49
7.7	Lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd	52

Bilaga 1 Förteckning över de remissinstanser som har yttrat sig över betänkandet	54	Prop. 1993/94:80
Bilaga 2 Lagrådsremissens lagförslag	55	
Bilaga 3 Lagrådets yttrande	75	
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 25 oktober 1993.	76	
Rättsdatablad	77	

Regeringen föreslår att riksdagen

1. antar regeringens förslag till
 - lag om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet,
 - lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370),
 - lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt,
 - lag om ändring i lagen (1993:000) om ändring i lagen (1993:941) om ändring i uppbördslagen (1953:272),
 - lag om ändring i uppbördslagen (1953:272),
 - lag om ändring i lagen (1990:323) om självdeklaration och kontrolluppgifter,
 - lag om ändring i lagen (1993:944) om ändring i taxeringslagen (1990:324),
 - lag om ändring i taxeringslagen (1990:324),
 - lag om ändring i skattebrottslagen (1971:69),
 - lag om ändring i lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring,
 - lag om ändring i lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd,
2. godkänner förslaget om en allmän och obligatorisk arbetslöshetsförsäkring fr.o.m. den 1 juli 1994 (avsnitt 4).

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet skall för varje år betalas av den som uppbär sådan inkomst som avses i 2 §.

Avgiften utgör för år 1994 en procent av inkomsten och för år 1995 och följande år två procent av inkomsten. Avgiften avrundas till närmaste hela hundratal kronor. Avgift som slutar på 50 kronor avrundas till närmaste lägre hundratal kronor.

Avgiften skall användas för finansiering av arbetslöshetsersättning enligt lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring och kontant arbetsmarknadsstöd enligt lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd.

2 § Avgiften beräknas på sådan inkomst av anställning som avses i 11 kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring och sådan inkomst av annat förvärvsarbete som avses i 11 kap. 3 § nämnda lag om den enskilde är skattskyldig för inkomsten enligt kommunalskattelagen (1928:370). Inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete skall därvid var för sig avrundas till närmaste lägre hundratal kronor.

Avgiften beräknas på summan av inkomsterna till den del summan inte överstiger sju och en halv gånger det vid årets ingång gällande basbeloppet enligt lagen om allmän försäkring.

3 § Avgift betalas av den som vid årets ingång inte har fyllt 65 år.

Avgift betalas dock inte av den som har sådana inkomster som avses i 2 §, om dessa understiger 25 procent av det vid årets ingång gällande basbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

4 § Avgiftsunderlaget skall för varje år fastställas av skattemyndigheten i samband med taxeringen till statlig och kommunal inkomstskatt.

5 § Bestämmelserna i taxeringslagen (1990:324) och uppbördslagen (1953:272) gäller för avgift enligt denna lag. Avgiften förs till staten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994 och tillämpas på avgifts-
pliktig inkomst som uppbärs från och med den dagen.

Härigenom föreskrivs att 50 § kommunalskattelagen (1928:370) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

50 §¹

Den taxerade förvärvsinkomsten *minskad* med på beskattningsåret belöpande avgift enligt lagen (1992:1745) om allmän sjukförsäkringsavgift och kommunalt grundavdrag utgör beskattningsbar förvärvsinkomst.

Den taxerade förvärvsinkomsten *minskas* med på beskattningsåret belöpande avgift enligt lagen (1992:1745) om allmän sjukförsäkringsavgift och enligt lagen (1993:000) om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet samt kommunalt grundavdrag i nu nämnd ordning. Det som därefter återstår utgör beskattningsbar förvärvsinkomst.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994 och tillämpas första gången vid 1995 års taxering.

¹ Senaste lydelse 1992:1747.

Härigenom föreskrivs att 9 § lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Den taxerade förvärvsinkomsten *minskad* med på beskattningsåret belöpande avgift enligt lagen (1992:1745) om allmän sjukförsäkringsavgift och statligt grundavdrag utgör beskattningsbar förvärvsinkomst.

Föreslagen lydelse

9 §¹

Den taxerade förvärvsinkomsten *minskas* med på beskattningsåret belöpande avgift enligt lagen (1992:1745) om allmän sjukförsäkringsavgift och enligt lagen (1993:000) om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet samt statligt grundavdrag i nu nämnd ordning. Det som där efter återstår utgör beskattningsbar förvärvsinkomst.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994 och tillämpas första gången vid 1995 års taxering.

¹ Senaste lydelse 1992:1748.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1993:000) om
ändring i lagen (1993:941) om ändring i uppbördslagen
(1953:272)

Prop. 1993/94:80

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1993:000) om ändring i lagen (1993:941) om ändring i uppbördslagen (1953:272)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §²

Med skatt avses i denna lag, om inte annat anges:

1. kommunal inkomstskatt,
2. statlig inkomstskatt,
3. statlig förmögenhetsskatt,
4. statlig fastighetsskatt,
5. skogsvårdsavgift,
6. egenavgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter,
7. avkastningsskatt i fall som avses i 2 § första stycket 1-5 lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel,
8. särskild löneskatt enligt lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader,
9. skattetillägg och förseningsavgift enligt taxeringslagen (1990:324) samt förseningsavgift enligt fastighetstaxeringslagen (1979:1152),
10. mervärdeskatt i fall som avses i 21 § lagen (1968:430) om mervärdeskatt,
11. annuitet på avdikningslån,
12. avgift enligt lagen (1992:1745) om allmän sjukförsäkringsavgift.

12. avgift enligt lagen (1992:1745) om allmän sjukförsäkringsavgift,

13. avgift enligt lagen (1993:000) om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet.

Att vad som sägs i denna lag om egenavgifter enligt lagen om socialavgifter även tillämpas i fråga om skatt enligt 2 § lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster följer av 3 § sistnämnda lag.

¹ Lagen omtryckt 1991:97.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:771.

² Lydelse enligt prop. 1993/94:1.

Härigenom föreskrivs att 4 § 1 mom., 12 §, 27 § 2 mom. samt 43 § uppbördslagen (1953:272)¹ skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

4 §

1 m o m.² För inkomst av arbete som hänför sig till bestämd tidsperiod och uppbärs vid regelbundet återkommande tillfällen och arbete som är avsett att pågå kortare tid än en vecka skall preliminär A-skatt utgå med belopp, som anges i skattetabeller, om inte annat framgår av 7 eller 7 a § eller av skattemyndighets beslut. Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer fastställer för varje inkomstår sådana tabeller.

Tabellerna skall, om inte annat sägs i 2 mom., ange den preliminära skatten på olika inkomstbelopp, beräknade för en månad eller den kortare tid som anges i tabellerna och grundas på följande förutsättningar, nämligen

att inkomsten är oförändrad under inkomståret,

att den skattskyldige endast kommer att taxeras för den inkomst som anges i tabellen,

att den skattskyldige inte skall betala annan skatt eller avgift som avses i denna lag än statlig inkomstskatt, kommunal inkomstskatt och avgift enligt lagen (1992:1745) om allmän sjukförsäkringsavgift,

att den skattskyldige vid taxering för inkomsten inte erhåller annat avdrag än avdrag för avgift enligt lagen (1992:1745) om allmän sjukförsäkringsavgift och grundavdrag.

att den skattskyldige inte skall betala annan skatt eller avgift som avses i denna lag än statlig inkomstskatt, kommunal inkomstskatt samt avgift enligt lagen (1992:1745) om allmän sjukförsäkringsavgift och avgift enligt lagen (1993:000) om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet,

att den skattskyldige vid taxering för inkomsten inte erhåller annat avdrag än avdrag för avgift enligt lagen (1992:1745) om allmän sjukförsäkringsavgift och avgift enligt lagen (1993:000) om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet samt grundavdrag.

¹ Lagen omtryckt 1991:97.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:771.

² Senaste lydelse 1992:1749.

Av tabellerna skall framgå hur stor del av avdragsbeloppet som avser allmän sjukförsäkringsavgift och allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet.

12 §³

För den som inte skall betala avgift enligt lagen (1992:1745) om allmän sjukförsäkringsavgift skall preliminär A-skatt i fall som avses i 4 § 1 mom. och 40 § utgå enligt de grunder som där anges med beaktande av att skyldighet att betala *sådan avgift* och rätt till avdrag för *avgiften* inte föreligger.

För den som inte skall betala avgift enligt lagen (1992:1745) om allmän sjukförsäkringsavgift och lagen (1993:000) om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet skall preliminär A-skatt i fall som avses i 4 § 1 mom. och 40 § utgå enligt de grunder som där anges med beaktande av att skyldighet att betala *sådana avgifter* och rätt till avdrag för *avgifterna* inte föreligger.

I fråga om folkpension och annan ersättning som utbetalas tillsammans med sådan pension får den utbetalande myndigheten eller inrättningen vid beräkning av preliminär A-skatt med frångående av bestämmelserna i 4 och 40 §§ ta hänsyn till att den skattskyldige kan vara berättigad till särskilt grundavdrag, om därmed bättre överensstämmelse kan uppnås mellan preliminär och slutlig skatt. Skattemyndighets beslut med stöd av 3 § 2 mom. om preliminär skatt för den skattskyldige får dock inte frångås.

27 §

2 m o m.⁴ Vid debitering av slutlig skatt skall skattskyldig gottskrivas:

1. debiterad preliminär F-skatt och debiterad särskild A-skatt;
2. sådan preliminär A-skatt, som den skattskyldiges arbetsgivare ålagt att betala enligt 75 §;
3. annan än under 1 och 2 avsedd preliminär skatt, som har betalats av den skattskyldige i den mån skatten inte har använts för betalning av innehållen preliminär skatt enligt bestämmelserna i 52 a § första stycket;
4. överskjutande ingående mervärdeskatt i den mån skatten inte betalats ut enligt 45 § 2 mom. andra stycket; samt

³ Senaste lydelse 1992:1749.

⁴ Senaste lydelse 1992:680.

5. skatt som överförs från stat med vilken Sverige ingått överenskommelse om uppörd och överföring av skatt.

Vid debitering av slutlig skatt skall skattskyldig också gottskrivas särskild inkomstskatt som betalats enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta samt enligt lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. för tid under beskattningsåret då den skattskyldige varit bosatt i Sverige eller stadigvarande vistats här.

Vid gottskrivning av preliminär A-skatt som innehållits av den skattskyldiges arbetsgivare skall sådan allmän sjukförsäkringsavgift och allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet som arbetsgivaren redovisat i kontrolluppgift gottskrivas som sådan avgift.

43 §

1 m o m . ⁵ Den som betalar ut ersättning för arbete skall vid varje utbetalningstillfälle genom särskilt kvitto eller på annat lämpligt sätt lämna mottagaren uppgift om det belopp, som genom skatteavdrag har innehållits på ersättningen. Skyldighet att lämna sådan uppgift föreligger dock inte, om ersättningen kvitteras på avlöningslista, där skatteavdraget har angivits. I fråga om folkpension och tilläggspension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, delpension enligt lagen (1979:84) om delpensionsförsäkring, livränta enligt lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring, lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring, lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd eller lagen (1977:267) om krigs-

1 m o m . Den som betalar ut ersättning för arbete skall vid varje utbetalningstillfälle genom särskilt kvitto eller på annat lämpligt sätt lämna mottagaren uppgift om det belopp, som genom skatteavdrag har innehållits på ersättningen *samt hur stor del av det innehållna beloppet som avser allmän sjukförsäkringsavgift och allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet.* Skyldighet att lämna sådan uppgift föreligger dock inte, om ersättningen kvitteras på avlöningslista, där skatteavdraget *samt den allmänna sjukförsäkringsavgiften och den allmänna avgiften för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet* har angivits. I fråga om folkpension och tilläggspension enligt lagen (1962:381) om

⁵ Senaste lydelse 1992:1177.

skadeersättning till sjömän eller annan jämförbar ersättning enligt äldre lagstiftning behöver uppgift om skatteavdragets belopp dock inte lämnas om avdraget är lika stort som vid det närmast föregående utbetalningstillfället. Detsamma gäller vid utbetalning av annan sådan pension eller livränta som avses i 3 § 2 mom. andra stycket om utbetalningen görs av den som har rätt att betala ut sådan ersättning som anges i föregående mening eller av försäkringsföretag eller understödsförening.

allmän försäkring, delpension enligt lagen (1979:84) om delpensionsförsäkring, livränta enligt lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring, lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring, lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd eller lagen (1977:267) om krigsskadeersättning till sjömän eller annan jämförbar ersättning enligt äldre lagstiftning behöver uppgift om skatteavdragets belopp *samt den allmänna sjukförsäkringsavgiften och den allmänna avgiften för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet* dock inte lämnas om avdraget är lika stort som vid det närmast föregående utbetalningstillfället. Detsamma gäller vid utbetalning av annan sådan pension eller livränta som avses i 3 § 2 mom. andra stycket om utbetalningen görs av den som har rätt att betala ut sådan ersättning som anges i föregående mening eller av försäkringsföretag eller understödsförening.

Har skatteavdrag för kvarstående skatt inte kunnat göras med så stort belopp, som motsvarar den kvarstående skatten, skall arbetsgivaren vid det utbetalningstillfälle, som närmast föregår uppbörds månaden april, underrätta arbetstagaren om storleken av felande belopp.

Efter den 18 i uppbörds månaden april eller, om arbetstagare tidigare har avslutat sitt arbete, vid arbetets slut skall arbetsgivaren återlämna skattsedeln på slutlig skatt till arbetstagaren. Har arbetstagaren avslutat sitt arbete under tid då avdrag för kvarstående skatt skall göras, skall arbetsgivaren lämna arbetstagaren skriftlig uppgift om summan av gjorda skatteavdrag för sådan skatt och den tid som avdragen avser. Sådan uppgift, som skall vara undertecknad eller signerad av arbetsgivaren eller någon hos honom anställd, skall också omfatta arbetsgivar-ens namn och adress.

Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer fastställer formulär till blanketter för uppgifter enligt detta moment. Blanketterna skall kostnadsfritt tillhandahållas arbetsgivare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994 och tillämpas första gången i fråga om preliminär skatt för 1994 och slutlig skatt på grund av 1995 års taxering.

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 4 § lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

4 §¹

Kontrolluppgifter om lön, arvode, andra ersättningar eller förmåner som utgör skattepliktig intäkt av tjänst skall lämnas av den som betalat ut beloppet eller gett ut förmånen.

Kontrolluppgifter skall lämnas för den som av den uppgiftsskyldige har fått skattepliktigt belopp eller skattepliktig förmån.

Uppgiftsskyldighet enligt första och andra styckena föreligger även i fråga om ersättning eller förmån som mottagaren får för arbete och som för honom utgör intäkt av näringsverksamhet om inte mottagaren antingen har enbart en F-skattesedel eller både en F-skattesedel och en A-skattesedel och skriftligen åberopat F-skattesedeln samt för sådan ersättning från arbetsgivare som enligt 3 § 3 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt beskattas som inkomst av kapital.

Uppgiftsskyldighet föreligger inte i fråga om ersättning eller förmån som enligt 2 kap. 24 § skall redovisas i självdeklaration.

Kontrolluppgift skall ta upp utgiven ersättning eller förmån samt avdragen preliminär skatt. I 6 - 12 §§ lämnas närmare föreskrifter om vad som skall iaktas när kontrolluppgift lämnas.

Kontrolluppgift skall ta upp utgiven ersättning eller förmån samt avdragen preliminär skatt. *Av kontrolluppgiften skall framgå hur stor del av skatteavdraget som avser allmän sjukförsäkringsavgift och allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet som den uppgiftsskyldige redovisat enligt bestämmelserna i 43 § 1 mom. uppbördslagen (1953:272). I 6 - 12 §§ lämnas närmare föreskrifter om vad som skall iaktas när kontrolluppgift lämnas.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994 och tillämpas första gången vid 1995 års taxering.

¹ Senaste lydelse 1992:1659.

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 1 § lagen (1993:944) om ändring i taxeringslagen (1990:324) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §

Denna lag gäller vid fastställelse av underlaget för att ta ut skatt eller avgift (taxering) enligt

1. kommunalskattelagen (1928:370),
2. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt,
3. lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt,
4. lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt,
5. lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift,
6. lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel i fall som avses i 2 § första stycket 1-5 nämnda lag,
7. lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader,

8. lagen (1992:1745) om
allmän sjukförsäkringsavgift.

8. lagen (1992:1745) om
allmän sjukförsäkringsavgift,

9. *lagen (1993:000) om allmän
avgift för finansiering av kon-
tantförmåner vid arbetslöshet.*

Lagen gäller även vid handläggning av ärenden om särskilda avgifter (skattetillägg och förseningsavgift) om inte annat följer av 5 kap.

Lagen innehåller bestämmelser som skall gälla vid handläggning av mål om taxering och särskilda avgifter i allmän förvaltningsdomstol.

Att bestämmelserna i denna lag gäller även i fråga om förfarandet för fastställelse av mervärdeskatt i vissa fall framgår av 21 § lagen (1968:430) om mervärdeskatt.

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 2 § taxeringslagen (1990:324) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Vad som sägs i denna lag om skatt och skattskyldig gäller även avgift och avgiftsskyldig enligt lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift och lagen (1992:1745) om allmän sjukförsäkringsavgift.

Föreslagen lydelse

1 kap.
2 §¹

Vad som sägs i denna lag om skatt och skattskyldig gäller även avgift och avgiftsskyldig enligt lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift, lagen (1992:1745) om allmän sjukförsäkringsavgift och lagen (1993:000) om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994.

¹ Senaste lydelse 1992:1750.

Häriigenom föreskrivs att 1 § skattebrottslagen (1971:69) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Denna lag gäller i fråga om skatt eller avgift enligt

1. lagen (1908:128) om bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, lagen (1927:321) om skatt vid utskiftning av aktiebolags tillgångar, kommunalskattelagen (1928:370), lagen (1933:395) om ersättningskatt, lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt, lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift, lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt, lagen (1958:295) om sjömansskatt, lagen (1983:219) om tillfällig vinstskatt, lagen (1983:1086) om vinstdelningsskatt, lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt, lagen (1986:1225) om tillfällig förmögenhetsskatt för livförsäkringsbolag, understödsföreningar och pensionsstiftelser, lagen (1989:346) om särskild vinstskatt, lagen (1989:471) om investeringskatt för vissa byggnadsarbeten, lagen (1990:661) om avkastningskatt på pensionsmedel, lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta, lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl., lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader,

2. lagen (1928:376) om skatt på lotterivinster, lagen (1941:251) om särskild varuskatt, lagen (1957:262) om allmän energiskatt, lagen (1961:372) om bensinskatt, lagen (1961:394) om tobaksskatt, stämpelkattelagen (1964:308), lagen (1968:430) om mervärdeskatt, lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972:820) om skatt på spel, lagen (1973:37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, vägtrafikskattelagen (1973:601), lagen (1973:1216) om särskild skatt för oljeprodukter och kol, bilskrotningslagen (1975:343), lagen (1976:338) om vägtrafikskatt på vissa fordon, som icke är registrerade i riket, lagen (1977:306) om dryckesskatt, lagen (1978:69) om försäljningskatt på motorfordon, lagen (1978:144) om skatt på vissa resor, lagen (1982:691) om skatt på vissa kassetband, lagen (1982:1200) om skatt på videobandspelare, lagen (1982:1201) om skatt på viss elektrisk kraft, lagen (1983:1053) om skatt på omsättning av vissa värdepapper, lagen (1983:1104) om särskild skatt för elektrisk kraft från kärnkraftverk, lagen (1984:351) om totalitorskatt, lagen (1984:355) om skatt på vissa dryckesförpackningar, lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter, lagen (1984:405) om stämpelskatt på aktier, lagen (1984:409) om avgift på gödselmedel, lagen (1984:410) om avgift på bekämpningsmedel, lagen (1984:852) om lagerskatt på viss bensin,

¹ Senaste lydelse 1993:846.

fordonsskattelagen (1988:327), lagen (1988:328) om fordonsskatt på utländska fordon, lagen (1988:1567) om miljöskatt på inrikes flygtrafik, lagen (1990:582) om koldioxidskatt, lagen (1990:587) om svavelskatt, lagen (1990:613) om miljöavgift på utsläpp av kväveoxider vid energiproduktion, lagen (1990:662) om skatt på vissa premiebetalningar, lagen (1990:1087) om lagerskatt på vissa oljeprodukter, lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m., lagen (1991:1482) om lotteriskatt, lagen (1991:1483) om skatt på vinstsparande m.m., (1992:1479) om lagerskatt på viss bensin, lagen (1992:1438) om dieseloljeskatt och användning av vissa oljeprodukter, lagen (1992:1439) om lagerskatt på dieselolja,

3. lagen (1981:691) om socialavgifter och lagen (1992:1745) om allmän sjukförsäkringsavgift.

3. lagen (1981:691) om socialavgifter, lagen (1992:1745) om allmän sjukförsäkringsavgift och lagen (1993:000) om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet.

Lagen gäller även preliminär skatt, kvarstående skatt och tillkommande skatt som avses i uppbördslagen (1953:272).

Lagen tillämpas inte om skatten eller avgiften fastställs eller uppbärs i den ordning som gäller för tull och inte heller beträffande dröjsmålsavgift, skattetillägg eller liknande avgift.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994.

Härigenom föreskrivs att 6, 7, 20 och 57 §§ lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Rätt till ersättning vid arbetslöshet föreligger, för försäkrad som efter senaste inträdet i arbetslöshetskassan,

1. varit medlem i kassan under minst tolv månader, om han haft sin huvudsakliga försörjning genom avlönat arbete för annans räkning, eller under minst 24 månader, om han haft sin huvudsakliga försörjning som självständig företagare (medlemsvillkor),

2. under en ramtid av tolv månader omedelbart före arbetslöshetens inträde utfört förvärvsarbete i minst 75 dagar fördelade på minst fyra månader (arbetsvillkor). Endast dag då förvärvsarbete har utförts i minst tre timmar får härvid räknas in.

2. under en ramtid av tolv månader omedelbart före arbetslöshetens inträde utfört förvärvsarbete i minst fem månader (arbetsvillkor). Härvid tas hänsyn endast till månad då förvärvsarbete har utförts i minst 75 timmar.

Föreligger särskilda skäl får Arbetsmarknadsstyrelsen medge att medlemsvillkoret bestäms till tolv månader för försäkrad, som haft sin huvudsakliga försörjning som självständig företagare.

Tid då förvärvsarbete har utförts får icke räknas mer än en gång för uppfyllande av arbetsvillkoret.

7 §

Med tid under vilken en försäkrad enligt 6 § skall ha utfört förvärvsarbete jämställs tid då den försäkrade

1. deltagit i och, om inte särskilda skäl hindrat det, fullföljt arbetsmarknadsutbildning eller yrkesinriktad rehabilitering för vilken statligt utbildningsbidrag utgått,

2. fullgjort värmplikt eller åtnjutit föräldrapenningförmån enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, i båda fallen dock tillsammans högst två månader,

3. haft semester, *eller*

3. haft semester,

¹ Lagen omtryckt 1991:1334.

4. eljest varit ledig av annan anledning än sjukdom, värnplikstjänstgöring eller barns födelse med helt eller delvis bibehållen lön.

4. eljest varit ledig av annan anledning än sjukdom, värnplikstjänstgöring eller barns födelse med helt eller delvis bibehållen lön, eller

5. från en arbetsgivare får annan ersättning än pension på grund av anställningens upphörande (avgångsvederlag).

Tid som avses i första stycket 5 beräknas med utgångspunkt i avgångsvederlagets storlek i förhållande till den försäkrades genomsnittliga inkomst per månad i anställningen under en viss period. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om beräkningen.

20 §²

Dagpenning lämnas med 80 procent av den försäkrades dagsförtjänst, om inte annat följer av 17 § första stycket och andra stycket första meningen. Dagpenning till en försäkrad som har tillerkänts ålderspension i form av folkpension, allmän tilläggspension eller annan pension som lämnas på grund av förvärvsarbete, lämnas med 65 procent av den försäkrades dagsförtjänst, med den begränsning som följer av 17 § första stycket.

Med dagsförtjänst avses en femtedel av den veckoinkomst eller, i fråga om försäkrad med månadslön, en tjugotvåendel av den månadsinkomst, som den försäkrade före arbetslöshetens inträde vanligen åtnjöt under arbetstid som var normal för den försäkrade. Föreligger särskilda omständigheter, får Arbetsmarknadsstyrelsen medge att större andel av medlems inkomst än som nu sagts skall

Med dagsförtjänst avses en femtedel av den veckoinkomst eller, i fråga om försäkrad med månadslön, en tjugotvåendel av den månadsinkomst, som den försäkrade vanligen åtnjöt under arbetstid som var normal för denne i arbete som ligger till grund för arbetsvillkorets uppfyllande. Finns det särskilda omständigheter, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer medge att

² Senaste lydelse 1993:656.

utgöra medlemmens dagsförtjänst.

större andel av medlems inkomst än som nu sagts skall utgöra medlemmens dagsförtjänst.

Saknas underlag för beräkning av dagsförtjänsten enligt andra stycket, skall som medlemmens dagsförtjänst räknas den i orten vanliga arbetsförtjänsten per arbetsdag för arbetstagare inom samma yrke och med samma arbetsförmåga som medlemmen.

Utan hinder av bestämmelserna i första - tredje styckena får dagpenning till försäkrad som uppfyllt arbetsvillkoret huvudsakligen genom arbetsmarknadsutbildning eller yrkesinriktad rehabilitering för vilken statligt utbildningsbidrag har utgått bestämmas till belopp som motsvarar utbildningsbidraget.

Åtnjuter medlem med anledning av arbetslöshet fortlöpande ersättning från annan än arbetslöshetskassa, får dagpenning utges högst med belopp som motsvarar skillnaden mellan det högsta belopp som får lämnas enligt första - fjärde styckena och ersättningen.

57 §³

En arbetslöshetskassa skall för varje medlem som fanns i kassan vid utgången av det senast förflutna verksamhetsåret till staten betala

1. för finansiering av statens kostnad för utbetalade arbetslöshetsersättningar ett belopp som motsvarar 70 procent av den under det löpande verksamhetsåret genomsnittligt utbetalade dagpenningen i kassan (finansieringsavgift), och

2. för finansieringen av ett för kassorna gemensamt utjämningsbidrag ett belopp som motsvarar tre procent av den gällande högsta dagpenningen (utjämningsavgift).

Regeringen meddelar närmare föreskrifter om tid och sätt för betalningarna samt om utjämningsbidrag

En arbetslöshetskassa skall för varje medlem som fanns i kassan vid utgången av det senast förflutna verksamhetsåret till staten betala ett belopp som motsvarar tre procent av den gällande högsta dagpenningen för finansieringen av ett för kassorna gemensamt utjämningsbidrag (utjämningsavgift).

Regeringen meddelar närmare föreskrifter om utjämningsbidrag.

³ Senaste lydelse 1991:1943.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994.
 2. De äldre bestämmelserna i 6 § samt 20 § andra stycket första meningen skall fortfarande gälla i fråga om en ersättningsperiod som har börjat före ikraftträdandet. Äldre bestämmelser skall dock inte tillämpas när den försäkrade efter ikraftträdandet på nytt skall uppfylla arbetsvillkoret enligt bestämmelsen i 16 §.
 3. Äldre bestämmelser i 7 § första stycket skall tillämpas när anställningen upphör senast den 30 juni 1994.
 4. Den äldre bestämmelsen i 57 § om finansieringsavgift skall fortfarande gälla i fråga om verksamhetsåret 1993 och tidigare verksamhetsår.

Härigenom föreskrivs att 7 och 8 §§ lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §²

Med tid under vilken sökanden enligt 6 § skall ha utfört förvärvsarbete jämställs tid då sökanden

1. i enskilt hem vårdat åldring eller handikappad i sådan utsträckning att sökanden varit förhindrad att stå till arbetsmarknadens förfogande,

2. deltagit i och, om inte särskilda skäl hindrat det, fullföljt arbetsmarknadsutbildning eller yrkesinriktad rehabilitering för vilken statligt utbildningsbidrag utgått,

3. fullgjort värnplikt eller åtnjutit föräldrapenningförmån enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, i båda fallen dock tillsammans högst två månader,

4. haft semester, *eller*

5. eljest varit ledig av annan anledning än sjukdom, värnpliktstjänstgöring eller barns födelse med helt eller delvis bibehållen lön.

4. haft semester,

5. eljest varit ledig av annan anledning än sjukdom, värnpliktstjänstgöring eller barns födelse med helt eller delvis bibehållen lön, *eller*

6. från en arbetsgivare får annan ersättning än pension på grund av anställningens upphörande (avgångsvederlag).

Tid som avses i första stycket 6 beräknas med utgångspunkt i avgångsvederlagets storlek i förhållande till stödtagarens genomsnittliga inkomst per månad i anställningen under en viss period. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om beräkningen.

¹ Lagen omtryckt 1982:433.

² Senaste lydelse 1989:332.

8 §³

Vid bestämmande av ramtid enligt 6 § räknas inte tid då sökanden varit hindrad att arbeta på grund av

1. styrkt sjukdom,
2. heltidsutbildning som den sökande har avslutat efter fyllda 25 år eller som har föregåtts av sammanhängande förvärvsarbete på heltid i minst fem månader,
3. nykterhetsvård på anstalt,
4. frihetsberövande på kriminalvårdens område,
5. vård av eget barn eller adoptivbarn som inte har fyllt två år,
6. beslut enligt smittskyddslagen (1988:1472) eller livsmedelslagen (1971:511) eller föreskrifter som har meddelats med stöd av sistnämnda lag.

Detsamma gäller tid då sökanden har åtnjutit föräldrapenningförmån enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller varit hindrad att arbeta på grund av

1. värnpliktstjänstgöring,
2. arbetsmarknadsutbildning,
3. yrkesinriktad rehabilitering, i den mån sådan tid inte enligt 7 § jämfställs med tid under vilken förvärvsarbete har utförts.

Den tid som inte räknas in i ramtiden får dock inte överstiga två år.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994.

2. Den äldre bestämmelsen i 8 § skall fortfarande gälla i fråga om en ersättningsperiod som har börjat före ikraftträdandet. Äldre bestämmelse skall dock inte tillämpas när stödtagaren efter ikraftträdandet på nytt skall uppfylla arbetsvillkoret enligt bestämmelsen i 16 §.

3. Äldre bestämmelser i 7 § första stycket skall tillämpas när anställningen upphör senast den 30 juni 1994.

³ Senaste lydelse 1989:338.

Regeringen beslutade den 20 februari 1992 att bemyndiga chefen för Arbetsmarknadsdepartementet att tillkalla en särskild utredare (dir. 1992:24) med uppdrag att föreslå utformning och finansiering av en obligatorisk arbetslöshetsförsäkring. I tilläggsdirektiv den 28 januari 1993 (dir. 1993:5) gavs utredaren i uppdrag att även föreslå en lösning på de akuta finansiella problem som uppstått för arbetslöshetsförsäkringen och det kontanta arbetsmarknadsstödet (KAS). Utredaren överlämnade sitt betänkande Ersättning vid arbetslöshet (SOU 1993:52) i juni i år.

Betänkandet har remissbehandlats. En förteckning över dem som har avgett yttrande över betänkandet har upprättats och fogas till propositionen som *bilaga 1*. Yttrandena finns tillgängliga i Arbetsmarknadsdepartementet i lagstiftningsärendet (Dnr A93/1473/A).

Lagrådet

Regeringen beslutade den 12 oktober 1993 att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 2*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 3*.

Lagrådet har lämnat förslagen utan erinran. Vissa redaktionella ändringar har gjorts i lagtexten.

4 Utgångspunkter för den fortsatta reformeringen av de kontanta förmånerna vid arbetslöshet

Regeringens förslag: En allmän och obligatorisk arbetslöshetsförsäkring införs den 1 juli 1994.

Regeringens förslag innebär att arbetet med omläggningen av arbetslöshetsförsäkringen från en frivillig till en allmän obligatorisk försäkring genomförs.

Den nuvarande arbetslöshetsförsäkringen står formellt sett öppen för samtliga förvärvsarbetande. Oaktat denna omständighet har människor av skilda skäl kommit att hamna utanför försäkringen. För att kunna garantera en möjlighet för samtliga förvärvsarbetande att på samma villkor få del av de förmåner som försäkringen ger skall det nuvarande KAS-systemet förändras fr.o.m. den 1 juli 1994 så att det införs en inkomstrelaterad ersättning inom ramen för detta system. Denna inkomstrelaterade KAS-ersättning skall motsvara den ersättning som utgår i arbetslöshetsförsäkringen, dvs. 80 % av den tidigare inkomsten, dock för närvarande maximalt 12 400 kronor per månad. Utöver den inkom-

strelaterade KAS-ersättningen skall det även fortsättningsvis finnas ett grundbelopp inom KAS-systemet och i arbetslöshetsförsäkringen. För närvarande uppgår grundbeloppet till 198 kronor per dag. Detta grundbelopp skall fr.o.m. den 1 juli 1994 höjas till 227 kronor per dag. Administrationen av den nya inkomstrelaterade KAS-ersättningen och grundbeloppet för KAS skall handhas av KAS-regionerna.

För att vara berättigad till den inkomstrelaterade KAS-ersättningen skall krävas att den arbetslöse har en stark anknytning till arbetsmarknaden. Inom arbetslöshetsförsäkringen manifesteras detta genom att den arbetslöse före arbetslöshetens inträde skall dels ha varit medlem i en arbetslöshetskassa under tolv månader (medlemsvillkor), dels inom en ramtid av tolv månader ha uppfyllt ett arbetsvillkor. För att uppnå en motsvarighet till försäkringens medlemsvillkor skall den arbetslöse, för att vara berättigad till inkomstrelaterad KAS-ersättning, under var och en av de tre första månaderna inom en ramtid av femton månader före arbetslöshetens inträde ha varit skyldig att betala den allmänna avgift som vi föreslår skall införas för finansieringen av de kontanta förmånerna vid arbetslöshet (avgiftsvillkor). Utöver den föreslagna motsvarigheten till medlemsvillkoret i försäkringen skall den arbetslöse under en ramtid av tolv kalendermånader före arbetslöshetens inträde ha arbetat fem månader, varvid hänsyn endast tas till månad då arbete utförts under 75 timmar.

Grundbeloppet i KAS-systemet skall lämnas till en arbetslös som uppfyller arbetsvillkoret men inte medlemsvillkoret i försäkringen eller avgiftsvillkoret för den inkomstrelaterade KAS-ersättningen. Grundbeloppet skall också fortsättningsvis lämnas till den som uppfyller studerandevillkoret.

Den nya försäkringen skall finansieras dels genom en oförändrad arbetsmarknadsavgift på 2,12 % enligt lagen (1981:691) om socialavgifter, dels genom en individuell och från den taxerade förvärvsinkomsten avdragsgill egenavgift på 1 % av förvärvsinkomster från den 1 januari 1994 och 2 % från den 1 januari 1995. Samtidigt slopas finansieringsavgiften som betalas av arbetslöshetskassorna för att delvis täcka statens kostnader för arbetslöshetsförsäkringen. Avgiften tas inledningsvis ut på deklareringspliktiga förvärvsinkomster upp till 7,5 basbelopp medan förmåner utbetalas på grundval av inkomster upp till 186 120 kr per år.

För den försäkrade skall systemet emellertid på sikt utformas så att förmånerna är relaterade till den inkomst för vilken avgift tas ut. Formerna för det bereds vidare.

Inom regeringskansliet kommer en analys att göras av de fördelningspolitiska konsekvenser som beslutade och planerade egenavgifter inom olika försäkringssystem kan få för den totala samhällsekonomin respektive för hushållen.

Utöver förstärkningar på intäktssidan kommer regelförändringar att ske i syfte att minska kostnaderna och stimulera till förvärvsarbete. Detta är ett led i regeringens sanering av de offentliga finanserna. Fr.o.m. den 1 juli 1994 skall därvid följande gälla i arbetslöshetsförsäkringen och KAS. Ersättning skall betalas ut för högst 300 dagar eller

för högst 150 dagar. För den som helt uppfyller arbetsvillkoret genom förvärvsarbete skall ersättningsperioden vara 300 dagar. För den som uppfyller arbetsvillkoret genom tid som jämställs med arbetad tid, t.ex. tid då arbetsmarknadsutbildning genomgått, eller genom en kombination av arbetad tid och jämställd tid, skall ersättningsperioden vara 150 dagar. Jämställd tid skall inte vara kvalificerande för två ersättningsperioder i följd. Förutsättningen för att ytterligare ersättning skall kunna utges vid utgången av en ersättningsperiod om 150 dagar är alltså att den enskilde helt uppfyller ett nytt arbetsvillkor genom förvärvsarbete och därigenom blir berättigad till en ersättningsperiod om 300 dagar. Kravet på anknytning till arbetsmarknaden förstärks genom att endast förvärvsarbete skall kunna kvalificera till den allra första ersättningsperioden. Generösa övergångsbestämmelser skall gälla. Tid som enligt nuvarande regler jämställs med förvärvsarbete för kvalificering till en ny ersättningsperiod, skall fram till den 1 juli 1994 vara likvärdig med arbetad tid från kvalifikationssynpunkt också i det nya systemet.

Regeringen avser att noga följa resultatet av redovisade förslag med avseende på bland annat utvecklingen på arbetsmarknaden.

5 Finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet

5.1 Bakgrund

Statsbidragen till arbetslöshetsförsäkringen enligt lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring (ALF-lagen) och permitteringslöneersättningen samt kostnaderna för det kontanta arbetsmarknadsstödet (KAS) betalas inte med anslagsmedel utan med en arbetsgivaravgift enligt lagen (1981:691) om socialavgifter, benämnd arbetsmarknadsavgift. Dessutom betalas kostnaderna för arbetslöshetsförsäkringen med en finansieringsavgift från arbetslöshetskassorna. Båda avgifterna samlas på ett konto hos Riksgäldskontoret, vanligtvis kallat arbetsmarknadsfonden, varifrån utbetalningarna av statsbidrag görs. Ur arbetsmarknadsfonden finansieras även statens kostnader för dels utbildningsbidrag till medlemmar i arbetslöshetskassorna som genomgår arbetsmarknadsutbildning m.m, dels statsbidrag till permitteringslönersättningar.

På grund av den snabbt stigande arbetslösheten under de senaste åren har utbetalningarna från arbetsmarknadsfonden ökat kraftigt. Utbetalningarna har kommit att vida överstiga fondens intäkter och ett växande underskott har uppstått. Detta underskott har täckts genom att staten via en rörlig kredit som är kopplad till arbetsmarknadsfonden lånat pengar.

Vid utgången av budgetåret 1992/93 hade ca 16,5 miljarder kronor utnyttjats av den rörliga krediten. Till utgången av budgetåret 1993/94 beräknas ca 55 miljarder kronor ha upplånats via den rörliga krediten.

Kostnader och intäkter i arbetsmarknadsfonden fördelar sig på följande sätt för budgetåren 1991/92 - 1992/93. Prop. 1993/94:80

	Miljarder kronor	
	1991/92	1992/93
Arbetsmarknadsavgift	13,4	13,1
Finansieringsavgift	0,9	1,2
Arbetslöshetsförsäkr.	-17,1	-31,9
KAS	-1,1	-1,6
Utbildningsbidrag	-7,0	-4,0
Permitteringslöneers. ränta	-0,2 0,9	-0,2 -0,3
Sparande	-10,2	-23,7

5.2 En förstärkt finansiering

Den nu redovisade ekonomiska utvecklingen för arbetsmarknadsfonden visar att de avgifter som inflyter från arbetsgivare och försäkrade täcker en allt mindre del av kostnaderna samtidigt som upplåningen ökar. I längden är det inte möjligt att täcka en allt större del av kostnaderna genom upplåning. Om inte något görs kommer endast räntekostnaderna inom en snar framtid att överstiga den sammanlagda summan av de avgifter som inflyter till arbetsmarknadsfonden. För att även i framtiden kunna garantera ett väl fungerande system för de kontanta understöden är det således oundgängligt att åtgärder vidtas för att förstärka den finansiella basen för de kontanta understöden.

Åtgärder i form av utgiftsminskningar har redan vidtagits för att stärka den finansiella basen. Fr.o.m. den 5 juli 1993 har kompensationsnivån i arbetslöshetsförsäkringen sänkts från 90 % till 80 % av inkomsten. Dessutom har den högsta möjliga ersättningen i försäkringen sänkts från 598 kronor per dag till 564 kronor per dag. Ersättningsbeloppet för KAS och grundbeloppet i försäkringen har sänkts från 210 kronor till 198 kronor. Fr.o.m. den 6 september 1993 har vidare återinförts ett system med fem karensdagar i varje ny ersättningsperiod. I samband med att dessa förändringar föreslogs redovisade vi emellertid att ytterligare åtgärder var nödvändiga att vidta för att komma till rätta med de finansiella problemen.

För reformeringen av de kontanta understöden vid arbetslöshet är det redan nu nödvändigt att vidta ytterligare åtgärder som leder till en snabb förstärkning av dessa understöds finansiering. Som ett första led i denna process föreslår vi att en allmän avgift för finansieringen av kontantför-

måner vid arbetslöshet införs. Förslaget är avsett att utgöra en övergångslösning.

Regeringen har i kompletteringspropositionen presenterat ett saneringsprogram för de offentliga finanserna som innebär en budgetförstärkning på sammanlagt 81 miljarder kronor fram till 1998. Riksdagen biföll saneringsprogrammet.

De nu föreslagna förändringarna i arbetslöshetsförsäkringen innebär sammantaget och i full effekt en förstärkning av de offentliga finanserna på drygt 6 miljarder kronor per år. Infasningen är sådan att budgetförstärkningskravet för saneringsprogrammets första del vad avser arbetslöshetsförsäkringen m.m. väl uppfylls.

5.2.1 Allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet, m.m.

Regeringens förslag: En allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet införs. Underlaget för avgiften skall vara summan av sådan inkomst av anställning som avses i 11 kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring och sådan inkomst av annat förvärvsarbete som avses i 11 kap. 3 § nämnda lag. Avgiften skall utgöra 1 % av underlaget fr.o.m. den 1 januari 1994 och 2 % fr.o.m. den 1 januari 1995 och beräknas på förvärvsinkomster upp till 7,5 basbelopp. Avgiften skall betalas av den enskilde och bidra till finansieringen av ersättningar från arbetslöshetsförsäkringen och KAS.

Avgiften skall tas ut av den som vid årets ingång inte har fyllt 65 år. Avgiften skall dock inte tas ut av den som uppbär förvärvsinkomst som understiger 25 % av det vid årets ingång gällande basbeloppet.

Underlaget för avgiften skall bestämmas av skattemyndigheten i samband med taxeringen till statlig och kommunal inkomstskatt. Vid taxeringen skall skattemyndigheten dra av den på inkomståret belöpande allmänna avgiften från den taxerade förvärvsinkomsten innan grundavdraget görs.

Den finansieringsavgift (egenavgift) som arbetslöshetskassorna betalar för finansiering av statens kostnader för utbetalade arbetslöshetsersättningar slopas.

Utredarens förslag: Överensstämmer i princip med vårt förslag. Utredaren föreslår dock att den allmänna avgiften bestäms till 0,6 % av inkomstunderlaget upp till den s.k. brytpunkten för den statliga inkomstskatten.

Remissinstanserna: Cirka en tredjedel av remissinstanserna har kommenterat förslaget. Förslaget tillstyrks av *Länsrätten i Stockholms län* och av *Arbetsgivaralliansen*. *Riksgäldskontoret* tillstyrker i huvudsak förslaget. Enligt kontoret är dock förslaget om avskiljande av medel som inflyter från den allmänna avgiften och överförande av medlen till

en särskild fond onödigt krångligt. Enligt kontoret bör i stället hela fondens uppsamlade underskott inkl. upplupna räntor finansieras genom utbetalningar från statsbudgeten till fonden. *Svenska Arbetsgivareföreningen och Sveriges Industriförbund* samt *Företagarnas Riksorganisation* anser att kostnaderna för kontantförmånerna vid arbetslöshet bör bäras med 1/3 vardera av arbetsgivarna, arbetstagarna och staten. Arbetsgivareföreningen och Industriförbundet anser följaktligen att nivån på den allmänna avgiften bör vara högre men att den inte bör tas ut på inkomstdelar som överstiger det belopp för vilket vederbörande är försäkrad. Även *Tjänstemännens Centralorganisation* avvisar utredarens förslag och anför att arbetslöshetsförsäkringen bör finansieras genom arbetsgivar- och medlemsavgifter som förs till en arbetsmarknadsfond. Finansieringen ska enligt TCO renodlas genom att de delar av arbetsmarknadspolitiken som för närvarande belastar arbetsmarknadsfonden finansieras över statsbudgeten. Statsmakten ska dock inte kunna frånhända sig ansvaret för arbetslöshetens kostnader och i en situation med extremt hög arbetslöshet måste regering och riksdag ta det yttersta ansvaret för finansiering både av arbetslöshetsförsäkringen och arbetsmarknadspolitiken. *Arbetsmarknadsstyrelsen* framhåller att det finns ett uppenbart samband mellan kontantstödsvolymen och volymen aktiva insatser mot arbetslöshet. En ökning eller minskning av volymen aktiva insatser vid en given arbetslöshetsnivå leder till direkta effekter på kostnaderna för kontantstöd. Mot denna bakgrund finns det enligt styrelsens mening starka skäl för en samordnad finansiering. Enligt styrelsen bör den som kan komma i fråga för kontantförmåner betala försäkringsavgift i förhållande till sin inkomst. Företagare med aktiebolag bör omfattas av samma avgiftsregel som anställda medan övriga företagare bör betala avgift genom egenavgift. Också den som redovisar förlust skall betala en viss avgift. *Sveriges Akademikers Centralorganisation* anser att avgift bör tas ut endast på inkomstdelar som är förmånsgrundande. Enligt *Riksrevisionsverket* innebär utredningsmannens förslag på denna punkt och i fråga om det föreslagna arbetsgivaravgiftsuttaget för statsbudgetens del att 20-22 miljarder kronor måste finansieras genom ytterligare upplåning under treårsperioden 1994-1996. Upplåningsbehovet ökar därmed, vilket enligt verkets tolkning inte är förenligt med utredningens tilläggsdirektiv. *Statens Arbetsgivarverk* framhåller att det är väsentligt att det finns en stark koppling mellan finansieringen av försäkringssystemet och rätten att utnyttja det. Enligt verkets uppfattning bör därför en statlig grundförsäkring finansieras över statsbudgeten medan en tilläggsförsäkring bör finansieras av arbetsmarknadens parter. *Landsorganisation i Sverige, Sveriges Köpmannaförbund, Köpmännens Arbetslöshetskassa och Petroleumhandlarnas Arbetslöshetskassa* avstyrker förslaget. Enligt LO bör en arbetslöshetsförsäkring som hittills finansieras av arbetsgivar- och medlemsavgifter. Enligt övriga nu nämnda organisationer är den fördubbling av såväl individavgifter som arbetsmarknadsavgiften inte möjlig i nuvarande lågkonjunktur.

Skälen för regeringens förslag: Som vi tidigare framhållit är det nödvändigt att vidta åtgärder som leder till en snabb förstärkning av den finansiella basen för de kontanta understöden vid arbetslöshet. Det bör

lämpligen ske genom införande av en särskild avgift som tas ut på i huvudsak samma sätt som den nyligen införda allmänna sjukförsäkringsavgiften.

Det är enligt vår mening, med hänsyn till att den föreslagna avgiften skall ses som en övergångslösning, lämpligt att debitering och uttag av avgiften nu hanteras av skattemyndigheten som redan i dag hanterar den allmänna sjukförsäkringsavgiften. Det kan senare bli aktuellt att pröva olika tekniska former för uttaget av denna och liknande avgifter. I detta sammanhang kan också nämnas att den som är skattskyldig enligt lagen (1958:295) om sjömansskatt inte blir avgiftsskyldig enligt denna lag. Avsikten är emellertid att också den som blir skattskyldig enligt den lagen skall betala avgift. Eftersom den tekniska utformningen av införandet av en sådan avgiftsskyldighet kräver ytterligare beredning läggs inte nu något förslag i denna del. Regeringen avser emellertid att senast våren 1994 återkomma med ett sådant förslag.

Avgiften bör sålunda i likhet med den allmänna sjukförsäkringsavgiften fastställas i samband med taxeringen till statlig och kommunal inkomstskatt och uppbäras enligt bestämmelserna i uppbördslagen (1953:272), UBL. Avgifterna skall, för att den betalningsskyldige klart skall kunna skilja dem från inkomstskatten, redovisas vid sidan av denna.

Enligt vår bedömning är det lämpligt att knyta underlaget för den nu föreslagna avgiften till vad som utgör pensionsgrundande inkomst enligt 11 kap. 2 och 3 §§ lagen (1962:381) om allmän försäkring. Härigenom uppnås också en överensstämmelse med den allmänna sjukförsäkringsavgiften. För att undvika administrativa svårigheter bör beräkningsgrunden för dessa båda avgifter överensstämma. Den allmänna avgiften för finansieringen av kontantförmåner vid arbetslöshet bör därför beräknas på inkomster upp till 7,5 basbelopp.

Både KAS och ersättning enligt ALF-lagen upphör senast vid utgången av månaden före den under vilken den arbetslöse fyller 65 år. Vi anser det därför lämpligt att den allmänna avgiften tas ut av den som vid beskattningsårets ingång inte har fyllt 65 år. Härigenom uppnås också i denna del överensstämmelse med den allmänna sjukförsäkringsavgiften och därigenom enkelhet från administrativ synpunkt.

Någon nedre gräns för ersättningsgrundande förvärvsinkomster finns inte beträffande KAS eller ersättning från arbetslöshetsförsäkringen och är därför inte motiverad för den här aktuella avgiften. Av praktiska skäl är det emellertid påkallat att bestämma en nedre gräns för avgiftsskyldighet för den allmänna avgiften som överensstämmer med gränsen för deklarationsskyldighet för förvärvsinkomster. Fysiska personer som uppbär förvärvsinkomster som understiger 25 % av basbeloppet är fr.o.m. den 1 januari 1994 (1995 års taxering) inte skyldiga att lämna någon deklaration för dessa enligt 2 kap. 4 § lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter. Samma gräns bör gälla för uttag av den allmänna avgiften.

Den nuvarande frivilliga avgiften som den försäkrade betalar till arbetslöshetskassan är avdragsgill. Det finns således enligt vår mening principiella skäl för att den allmänna avgiften också skall vara avdragsgill.

För att underlätta för den som betalar avgiften och för att avgiften skall kunna hanteras av skattemyndigheten inom ramen för den förenklade självdeklarationen bör debiterad avgift dras av från den taxerade förvärvsinkomsten innan skattemyndigheten drar av grundavdraget. Den avgiftsskyldige behöver på detta sätt inte själv räkna ut och yrka avdrag för avgiften utan detta hanteras av skattemyndigheten på samma sätt som grundavdraget.

Enligt 57 § ALF-lagen skall en arbetslöshetskassa för varje medlem som fanns i kassan vid utgången av det senast förflutna verksamhetsåret till staten betala en finansieringsavgift (egenavgift). Avgiften är ett bidrag till statens kostnader för utbetalade arbetslöshetsersättningar. Enligt vår mening medför införandet av en allmän avgift för finansiering av kontanta förmåner vid arbetslöshet att det inte längre finns några skäl för att behålla finansieringsavgiften, som ju ytterst får betalas av arbetslöshetskassans medlemmar via medlemsavgiften. Vi anser således att denna avgift bör slopas.

Medlemsavgifterna behöver fortsättningsvis sålunda täcka endast arbetslöshetskassans administrationskostnader och kostnaderna för den utjämningsavgift som en arbetslöshetskassa enligt 57 § ALF-lagen skall betala till staten. Slopandet av finansieringsavgiften bör dessutom leda till att arbetslöshetskassornas medlemsavgifter sänks i motsvarande mån som kassornas kostnader för finansieringsavgiften försvinner.

Grunderna för uttag av den allmänna avgiften bör enligt vår mening fastslås i en ny särskild lag om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet. Lagen skall träda i kraft den 1 januari 1994 och avgiften skall tas ut på avgiftspliktig inkomst som uppbärs fr.o.m. samma dag. Några särskilda övergångsbestämmelser för den som har brutet räkenskapsår har bedömts inte vara erforderliga.

Lagförslaget medför följändringar i skattelagstiftningen.

Slopandet av finansieringsavgiften föranleder en ändring i 57 § ALF-lagen.

6.1 Arbetsvillkor och överhoppningsbar tid

Regeringens förslag: Arbetsvillkoret i ALF-lagen anpassas till arbetsvillkoret i KAS-lagen. Den försäkrade skall sålunda under ramtiden på tolv månader ha utfört förvärvsarbete i minst fem månader för att få rätt till ersättning. För att en månad ska få tillgodoräknas i arbetsvillkoret ska den försäkrade ha förvärvsarbetat minst 75 timmar under månaden.

Begränsningen i KAS-lagen att s.k. överhoppningsbar tid inte får beaktas för längre tid än två år slopas.

Utredarens förslag: Utredningsmannen föreslår en uppdelning i ett allmänt och ett särskilt arbetsvillkor. För ett inträde till en första ersättningsperiod krävs ett allmänt arbetsvillkor innebärande förvärvsarbete i minst 600 timmar fördelade på åtta månader inom en ramtid på tolv månader. Endast månad då förvärvsarbete utförts i minst 60 timmar beaktas. Med förvärvsarbete jämföras betald semester och vissa andra betalda ledigheter samt uppsägningslön under arbetsfri tid och avgångsvederlag. Därefter kan ytterligare ersättningsperioder erhållas med ett nytt särskilt arbetsvillkor innefattande förvärvsarbete i minst 240 timmar fördelade på minst fyra månader. I detta villkor jämföras med förvärvsarbete även bl.a. arbetsmarknadsutbildning och yrkesinriktad rehabilitering. Den som under minst ett läsår deltagit i heltidsutbildning som berättigar till studiesocialt stöd uppfyller ett utbildningsvillkor, vilket i kvalifikationshänseende ersätter såväl det allmänna som det särskilda arbetsvillkoret; i fråga om det allmänna arbetsvillkoret dock högst för en ersättningsperiod. Utredningsmannen föreslår vidare bl.a. att den s.k. överhoppningsbara tiden enligt huvudregeln skall begränsas till fyra år.

Remissinstanserna: Cirka en tredjedel av remissinstanserna har kommenterat förslaget. *Svenska Arbetsgivareföreningen* och *Sveriges Industriförbund* anser att endast den som utfört förvärvsarbete motsvarande 18 månaders heltidsarbete bör vara kvalificerad för en första ersättningsperiod. Förvärvsarbete av mindre omfattning bör dock kunna kvalificera till en kortare ersättningsperiod. *Företagarnas Riksorganisation* tillstyrker uppdelningen i ett förstagångsvillkor resp. ett fortsättningsvillkor men anser att den föreslagna utformningen av villkoren inte ställer tillräckliga krav på anknytningen till arbetslivet. Riksorganisationen föreslår att arbete, gärna beräknat i timmar, skall ha utförts under minst 12 månader under en ramtid av 18 månader samt att krav på att det minsta antalet arbetade timmar i månaden skall ställas så att det motsvarar minst ett halvtidsarbete, cirka 70-80 timmar per månad. *Socialstyrelsen* och *juridiska fakulteten vid Lunds universitet* bedömer

att det finns en uppenbar risk för att andelen arbetslösa som kan komma att få ersättning minskar genom det skärpta arbetsvillkoret, vilket kan antas medföra en ökad belastning på socialtjänsten. *Arbetsmarknadsstyrelsen, Landsorganisationen i Sverige, Tjänstemännens Centralorganisation, Sveriges Akademikers Centralorganisation, Svenska Musikerförbundet och Kulturarbetarförbundet* samt *Arbetslöshetskassornas Samorganisation (SO)* och *Folksam* avstyrker förslaget. AMS, SO, TCO och LO hänvisar till att en preliminär granskning som Arbetsmarknadsstyrelsen och Arbetslöshetskassornas samorganisation gjort pekar på att en icke obetydlig del av dem som i dag uppstår kontantförmåner vid arbetslöshet kommer att utestängas från ersättning. SACO, Svenska Musikerförbundet och Kulturarbetarförbundet anför liknande farhågor. LO framhåller i detta sammanhang deltidsarbetande och säsonganställda inom den privata tjänstesektorn och offentlig förvaltning, varav merparten är kvinnor. Det föreslagna arbetsvillkoret bör därför inte införas utan att man först undersökt vilka effekter det har. SACO pekar på sambandet med förslagen i Arbetsrättskommitténs betänkande "Ny anställningsskyddslag" (SOU 1993:32) i fråga om utökade möjligheter till provanställning och visstidsanställning. Om förslagen i det betänkandet genomförs kommer det att bli betydligt vanligare med korta anställningar för personer som är nytillträdande på arbetsmarknaden. Det kommer därför att bli betydligt vanligare att perioder av arbetslöshet och perioder av arbete avlöser varandra i början av den yrkesverksamma tiden. Detta får betydelse inte minst för många av de nyutbildade akademikergrupperna under många år framöver. TCO anser att den framtida arbetslöshetsförsäkringen bör bygga vidare på och ta tillvara de positiva delarna av dagens arbetslöshetsförsäkring. De nuvarande kvalifikationskraven och ersättningsperioderna kan bilda utgångspunkt. Andelen arbetslösa som får ersättning skulle utvidgas genom ökade möjligheter att uppfylla kvalifikationsvillkoren genom deltagande i arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Musikerförbundet och Kulturarbetarförbundet finner det nu gällande arbetsvillkoret vara väl avvägt och påpekar att kontraktsanställningar som ges medlemmarna vanligtvis löper i högst en månad, vilket är för kort tid för att uppfylla det föreslagna allmänna villkoret. Vid en kontroll en vecka i maj 1993 skulle 18 % av de då nytillkommande arbetslöshetsfallen som uppfyllde det gällande arbetsvillkoret inte ha klarat det föreslagna nya arbetsvillkoret. Folksam anser att det gällande arbetsvillkoret innebär en lämplig avgränsning mellan vilka grupper som bör anses vara etablerade på arbetsmarknaden och de som bör anses inte vara det. SO anser att ersättningsrätten skall bygga på ett och samma arbetsvillkor oavsett antalet tidigare ersättningsperioder. SO finner vidare att reglerna om arbetsvillkor och arbetsutbud inte är synkroniserade i förslaget. AMS anser för sin del vidare att två arbetsvillkor skulle komplicera regelsystemet i onödan. AMS anser dock att utredaren i princip har rätt i att arbetsvillkoret måste vara utformat så att det säkrar att den försäkrade har en aktiv och tillräcklig anknytning till arbetsmarknaden och föreslår i stället ett arbetsvillkor, lika för såväl nytillträdande som för utförsäk-

ringshotade, exempelvis 350 timmar på fem månader med minst 70 timmar per månad under en ramtid på tolv månader.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 6 § första stycket 2 ALF-lagen föreskrivs ett arbetsvillkor som innebär att den arbetslöse inom en ramtid av tolv månader omedelbart före arbetslösheten skall ha utfört förvärvsarbete under minst 75 dagar fördelade på minst fyra månader för att vara berättigad till ersättning. Hänsyn tas endast till dag då arbete utförts i minst tre timmar. Enligt 6 § KAS-lagen föreskrivs ett arbetsvillkor som innebär att stödtagaren skall ha utfört förvärvsarbete i minst fem månader inom en ramtid av tolv månader. Härvid tas endast hänsyn till månad då förvärvsarbete utförts minst 75 timmar.

Med förvärvsarbete jämföras enligt 7 § första stycket 1-4 ALF-lagen och 7 § 2-4 KAS-lagen tid då den arbetslöse deltagit i och fullföljt arbetsmarknadsutbildning eller yrkesinriktad rehabilitering för vilken statligt utbildningsbidrag utgått, fullgjort värnplikt eller åtnjutit föräldrapenningförmån enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, haft semester eller eljest varit ledig av annan anledning än sjukdom, värnpliktstjänstgöring eller barns födelse med helt eller delvis bibehållen lön. I fråga om tid då värnpliktstjänstgöring fullgjorts eller föräldrapenningförmån åtnjutits kan högst två månader jämföras med förvärvsarbete enligt de båda lagarna. Enligt 7 § 1 KAS-lagen räknas som jämställd tid också tid då stödtagaren i enskilt hem vårdat åldring eller handikappad i sådan utsträckning att stödtagaren varit förhindrad att stå till arbetsmarknadens förfogande. Vid bestämmande av den ramtid på tolv månader inom vilket arbetsvillkoret skall fullgöras bortses enligt 8 § i AFL-lagen och 8 § i KAS-lagen från viss tid (överhoppningsbar tid). Hit hör tid då den arbetslöse varit hindrad att arbeta på grund av bl.a. styrkt sjukdom och vård av eget barn eller adoptivbarn som inte har fyllt två år. Tiden tillgodoräknas som överhoppningsbar tid under förutsättning att den inte skall tillgodoräknas som jämställd tid enligt 7 § i de båda lagarna enligt vad som nyss sagts. Enligt 8 § andra stycket KAS-lagen får den överhoppningsbara tiden inte beaktas för längre tid än två år. Någon motsvarande begränsning finns inte i ALF-lagen.

Av den redovisning som nu lämnats framgår att arbetsvillkoret i KAS skiljer sig från det i arbetslöshetsförsäkringen. Genomförandet av en allmän arbetslöshetsförsäkring förutsätter att ersättning ges på lika villkor och därför bör ett och samma arbetsvillkor gälla för såväl KAS som försäkringen.

I likhet med utredaren anser vi att den arbetslöse bör ha en relativt stark anknytning till arbetsmarknaden för att vara berättigad till understöd. Detta bör också avspeglas i arbetsvillkoret. Enligt vår bedömning bör därför den försäkrade för att vara berättigad till ersättning ha utfört förvärvsarbete i minst 5 månader inom en ramtid av 12 månader omedelbart före arbetslösheten. För att en månad skall få tillgodoräknas bör förvärvsarbete ha utförts i minst 75 timmar under månaden. Genom vårt förslag kommer samma arbetsvillkor att gälla för såväl KAS som för försäkringen.

Utredarens förslag i övrigt rörande arbetsvillkorets utformning bereds vidare i regeringskansliet. Vi är alltså för närvarande inte beredda att lägga något ytterligare förslag i denna del. En förändring av arbetsvillkoren har även effekter inom andra områden som t.ex. utformning och användning av de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna. Vi kommer därför att följa upp effekterna av den föreslagna förändringen och vara beredda att återkomma med förslag om detta kan anses erforderligt.

Däremot finner vi i fråga om den överhoppningsbara tiden att det inte finns några godtagbara skäl för att i KAS ha en annan reglering än den i försäkringen. Begränsningen i KAS-lagen att den överhoppningsbara tiden inte får beaktas för längre tid än två år bör därför slopas.

Våra förslag förutsätter ändring i 6 § AFL-lagen och 8 § KAS-lagen.

6.2 Normalarbetstid

Regeringens förslag: Dagpenningen skall beräknas på den dagsförtjänst som den försäkrade vanligen fick under den arbetstid som var normal för denne i det arbete som lagts till grund för arbetsvillkorets uppfyllande.

Utredarens förslag: Överensstämmer i aktuella delar i huvudsak med vårt.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har i denna del inte kommenterat utredarens förslag.

Skälen för regeringens förslag: Enligt huvudregeln i 20 § första stycket ALF-lagen lämnas ersättning med 80 % av den arbetslöses dagsförtjänst. Av 20 § andra stycket framgår att med dagsförtjänst menas en femtedel av den veckoinkomst eller, i fråga om en försäkrad med månadslön, en tjugotvåendel av den månadsinkomst, som den försäkrade före arbetslöshetens inträde vanligen åtnjöt under arbetstid som var normal för den försäkrade. Avgörande för dagpenningens storlek är således dagsförtjänsten under den normalarbetstid som den försäkrade skall ha anses haft före arbetslöshetens inträde.

Enligt 15 § andra stycket AFL-lagen kan en försäkrad under en pågående ersättningsperiod kvalificera sig för en ny ersättningsperiod, nämligen om han under perioden på nytt uppfyllt arbets- och karensvillkoret.

Det aktuella lagrummet innebär således att en arbetslös under en pågående ersättningsperiod genom arbete - om han är deltidarbetslös - eller genom vissa arbetsmarknadspolitiska åtgärder, som t.ex. arbetslivsutveckling och arbetsmarknadsutbildning, kan kvalificera sig för en ny ersättningsperiod, som kan påbörjas omedelbart efter att den första ersättningsperioden avslutats.

Som nyss sagts framgår av huvudregeln i 20 § andra stycket, att till grund för beräkningen av dagpenningen läggs den dagsförtjänst som den försäkrade erhöll under den arbetstid som var normal för honom *före*

arbetslöshetens inträde. I praxis har denna formulering i fråga om de deltidarbetslösa tolkats så att den för beräkningen relevanta tidpunkten är det heltidsarbete som närmast föregått ersättningsperiodens början, oavsett hur långt tillbaka i tiden detta heltidsarbete ligger.

Den nu beskrivna tillämpningen av 20 § andra stycket i kombination med reglerna om återkvalificering i 15 § andra stycket och sloandet av den s.k. 150-dagarsregeln för deltidarbetslösa (bet. 1992/93:AU17, rskr. 1992/93:202) har medfört att det skapats "eviga" ersättningsperioder, innebärande att också den som måste anses vara etablerad i ett deltidarbete får inkomstutfyllnad från försäkringen motsvarande skillnaden mellan lönen i deltidarbetet och lönen i det heltidsarbete han en gång hade. Ett system som ger sådana effekter strider naturligtvis mot avsikten med arbetslöshetsförsäkringen, som är att ge ett ekonomiskt skydd under en övergångsperiod då den arbetslöse anpassar sig till de nya förhållanden som råder. Arbetslöshetsförsäkringen måste också harmoniera med arbetsmarknadspolitiken. En av arbetsmarknadspolitikens målsättningar är att skapa förutsättningar för en arbetsmarknad där människor kan få ett arbete som motsvarar deras önskemål om arbetstid (arbetsutbud). Hittillsvarande praxis för tillämpningen av reglerna för deltidarbetslösa innebär snarast en konservering av en struktur på arbetsmarknaden som innebär att människor inte kan få ett arbete som motsvarar deras arbetsutbud och knappast heller har tillräckliga ekonomiska incitament för att önska sig ett sådant. Enligt vår uppfattning bör normalarbetstiden i stället relateras till det arbete som ligger till grund för arbetsvillkorets uppfyllande. För en deltidarbetslös innebär detta att det är det arbete som utförts under ersättningsperioden och som kvalificerat till en ny ersättningsperiod som utgör utgångspunkten för normalarbetstidens beräkning i den nya ersättningsperioden. För de som utöver sin förvärvsinkomst uppstår arbetslöshetsersättning som inkomstutfyllnad ("fyllnadsmarkerar") innebär denna förändring att det oftast inte kommer att utges någon ersättning i den nya ersättningsperioden.

Enligt vad regeringen har erfarit har beträffande heltidsarbetslösa utvecklats en praxis som innebär att som normalarbetstid skall gälla den arbetstid som den arbetslöse haft under de tre kalendermånader som innehåller flest arbetade timmar under ramtiden. Det är således dagsförtjänsten under dessa tre månader som läggs till grund för att beräkna dagpenningens storlek. Den av oss nu föreslagna regleringen innebär självfallet att dagpenningen även för heltidsarbetslösa skall beräknas på den dagsförtjänst som den försäkrade vanligen fick under den arbetstid som var normal för denna i det arbete som lagts till grund för arbetsvillkorets uppfyllande.

Vårt förslag förutsätter ändring i 20 § ALF-lagen.

Regeringens förslag: Tid då den arbetslöse från en arbetsgivare får annan ersättning än pension på grund av anställningens upphörande (avgångsvederlag) skall jämföras med tid under vilken en arbetslös utfört förvärvsarbete i fråga om tillgodoräkningsbar tid för uppfyllande av arbetsvillkoret. Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer bemyndigas att meddela föreskrifter om beräkning av denna tid.

Utredarens förslag: Utredaren har föreslagit att avgångsvederlaget skall minska dagpenningens storlek till den del avgångsvederlaget jämte förmåner från grund- och tilläggsförsäkring medför att compensationen överstiger 80 % av inkomstförlusten. Hänsyn tas till avgångsvederlag som är tillgängligt för lyftning inom en tidsrymd av 18 månader före och 36 månader efter arbetslöshetens inträde. Från minskningen skall dock undantas

- belopp som motsvarar normal genomsnittlig lön inkl. semesterersättning jämte uppsägningslön under tid som avses i 11 § anställningskyddslagen eller den längre tid som gäller enligt kollektivavtal,
- en månadslön utöver vad som anges ovan och,
- belopp som lämnas som allmänt skadestånd.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser har inte närmare kommenterat förslaget. *Statens Arbetsgivarverk* delar utredningens synsätt men finner det dock vara tveksamt om en reduktion av ersättningen från en statlig försäkring med alltför generösa ersättningar av annat slag skulle fungera praktiskt. Enligt verket medför förslaget risk för en för stor kontrollapparat. *Juridiska fakulteten vid Lunds universitet* anser att förslaget medför en mycket markant inskränkning av den avtalsfrihet som har rätt på detta område. *Arbetsmarknadsstyrelsen*, *Arbetslöshetskassornas Samorganisation* och *Tjänstemännens Centralorganisation* avstyrker förslaget. AMS uppfattning överensstämmer med regeringens förslag. SO liksom TCO anser att förslaget skulle kunna försvåra en nödvändig omstrukturering av arbetsmarknaden. SO anser vidare att det också erbjuder kontrollsvårigheter. Den föreslagna regleringen skulle innebära att kassorna tvingas bygga upp en apparat för att kontrollera situationer som ligger utanför den arbetslösa tiden, i vissa fall t.o.m. efter det att medlemmen har blivit utförsäkrad. SO finner det också oklart hur den föreslagna regeln avses tillämpas på t.ex. avtal om avgångsbidrag eller trygghetsrådets stöd till arbetslösa eller det avtal om tillfälligt utförsäkringsskydd som LO och SAF nyligen avtalat om. TCO anför också att avgångsvederlag inte är ett entydigt begrepp utan innefattar ersättningar av olika slag.

Skälen för regeringens förslag: I årets kompletteringsproposition (prop. 1992/93:150 bil. 8) föreslog regeringen en förbättrad samordning mellan avgångsvederlagen och arbetslöshetsersättningarna. När förslaget behandlades i riksdagen uppkom ett antal frågeställningar, som bedöm-

des vara av en sådan beskaffenhet att de borde analyseras innan beslut kunde fattas i denna fråga. Riksdagen har därför avslagit förslaget och givit regeringen i uppdrag att återkomma med förslag rörande avgångsvederlagen efter att en analys gjorts av de resta frågeställningarna (prop. 1992/93:150 bil. 8, bet. 1992/93:AU20, rskr. 1992/93:431).

Riksdagen har konstaterat att det är en utbredd företeelse på arbetsmarknaden att olika slag av ersättningar utbetalas till en arbetstagar som blivit uppsagd på grund av arbetsbrist. Enligt riksdagen är möjligheten att ekonomiskt kompensera arbetstagar som blir övertaliga många gånger en förutsättning för att en nödvändig strukturomvandling skall komma till stånd. Den av regeringen föreslagna regleringen skulle enligt riksdagen kunna leda till att önskvärda strukturomvandlingar motverkas.

Samtidigt med förslaget om samordning av avgångsvederlag med arbetslöshetsersättning, föreslog regeringen i kompletteringspropositionen att utbildningsbidragen vid arbetsmarknadsutbildning skulle minskas med uppsägningslön under tid då det inte finns arbetsplikt och med avgångsvederlag. Detta motiverades med att sådana ersättningar är en del av företagets kostnader för avveckling av arbetskraft och att det inte fanns skäl för staten att bära någon del av dessa kostnader. Riksdagen godkände regeringens förslag angående utbildningsbidragen (prop. 1992/93:150 bil. 8, bet. 1992/93:FiU30, rskr. 1992/93:447). Enligt vår mening bör en förbättring ske av samordningen mellan arbetslöshetsersättningarna och avgångsvederlagen av samma skäl som regeringen redogjort för i fråga om utbildningsbidragen. Vi vill även framhålla att det är aktörerna inom en viss bransch som kan påverka innehållet i de överenskommelser om övergångsvederlag som träffas. Det kan då inte anses rimligt att staten, ytterst skattebetalarna, via arbetslöshetsersättningarna skall vara med och bära kostnaderna för dessa överenskommelser. I detta sammanhang vill vi även peka på att möjligheten att förtidspensionera äldre arbetskraft av arbetsmarknadsskäl, de s.k. 58,3-pensioneringarna, tagits bort.

Riksdagen uppmärksammade vidare att det finns kollektivavtal inom såväl offentlig som privat sektor om avgångsersättningar. Dessa ersättningar betalas ut av stiftelser och fonder och inte av en arbetsgivare. Enligt riksdagen borde regeringen analysera om även sådana ersättningar skall samordnas med arbetslöshetsförsäkringen och KAS.

Endast den som saknar förvärvsinkomster betraktas som arbetslös i ALF-lagens och KAS-lagens mening. Till förvärvsinkomster räknas lön, uppsägningslön, avgångsvederlag och andra ersättningar som utbetalas av arbetsgivaren på grund av ett anställningsförhållande. Under den tid sådana förvärvsinkomster lämnas är vederbörande inte berättigad till arbetslöshetsersättning men skall å andra sidan tillgodoräknas tiden för uppfyllande av det arbetsvillkor som uppställs som kvalifikationsgrund för en ersättningsperiod. Genom en utveckling i praxis har avgångsvederlagen kommit att behandlas något annorlunda än andra förvärvsinkomster, nämligen på det sättet att den tid under vilken vederbörande anses som arbetslös har begränsats till den uppsägningstid som gäller för denne enligt anställningsskyddslagens regler, dvs. högst sex

månader, även om vederlaget motsvarat betydligt fler månadslöner. I skatte- och socialförsäkringslagstiftningen finns numera inte någon motsvarande begränsning. Hela avgångsvederlaget beskattas som inkomst av tjänst. Arbetstagaren får - upp till sju och en halv gånger basbeloppet enligt lagen om allmän försäkring per kalenderår - tillgodoräkna sig hela beloppet som pensionsgrundande inkomst för ATP och som sjukpenninggrundande inkomst för sjukpenning m.fl. dagersättningar. En arbetsgivare betalar arbetsgivaravgifter på hela beloppet enligt lagen (1981:691) om socialavgifter. Mot denna bakgrund finns det enligt regeringens uppfattning numera föga skäl att bibehålla skillnaden mellan avgångsvederlag och andra förvärvsinkomster när det gäller arbetslöshetsersättning. Det kan i det sammanhanget påpekas att uppsägningslön, under tid då arbetstagaren inte behöver stå till arbetsgivar-ens förfogande, och avgångsvederlag kan vara utbytbara i en förhandling mellan arbetsgivare och arbetstagare.

Avgångsersättningar eller andra sådana ersättningar som utbetalas genom försäkringar eller av parterna gemensamt uppbyggda fonder utgör däremot inte förvärvsinkomster och har därför heller inte någon relevans för arbetslöshetsbegreppet i ALF-lagen och KAS-lagen. Av samma skäl gäller för den typen av ersättningar t.ex. att ersättningen inte grundar någon rätt till ATP eller till sjukpenning och inte heller läggs till grund för uttag av arbetsgivaravgifter. Av 20 § ALF-lagen framgår emellertid att sådana ersättningar, liksom t.ex. tjänstepension, skall leda till att dagpenningen från arbetslöshetsförsäkringen minskas. Beräkningen av dagpenningen kommer i ett sådant fall att grundas på den aktuella dagsförtjänsten minskad med summan av den eller de andra ersättningarna. Är dessa ersättningar större än dagsförtjänsten, lämnas självfallet inte någon dagpenning. Den som mottar sådana ersättningar är dock likafullt att betrakta som arbetslös i KAS-lagens och ALF-lagens mening. Följaktligen får tid då ersättningar av detta slag lämnas inte heller tillgodoräknas för uppfyllande av arbetsvillkoret. Till saken hör också att regeringens förslag i kompletteringspropositionen motiverades med bl.a. att avgångsvederlagen borde behandlas på samma sätt såväl i ALF-lagens och KAS-lagens mening som i skatterättslig och socialförsäkringsrättslig mening och alltså beaktas fullt ut.

Det framgår av det vi anfört att vi anser att det inte finns några skäl för att omdefiniera arbetslöshetsbegreppet för anställda i KAS och arbetslöshetsförsäkringen. Enligt vårt förmenande är det nuvarande arbetslöshetsbegreppet väl avvägt.

Regeringens förslag berör arbetslöshetsbegreppet och riksdagen har därför rest frågor om hur detta begrepp i lagstiftningen för de kontanta understöden förhåller i sig förhållande till motsvarande begrepp i fråga om de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna. Som vi redogjort för bygger arbetslöshetsbegreppet för anställda i arbetslöshetsförsäkringen och KAS på att den sökande saknar förvärvsinkomster. De arbetsmarknadspolitiska insatserna har ett annat och vidare syfte än att blott erbjuda kontantstöd och riktar sig följaktligen i huvudsak till den som saknar förvärvsarbete. Regeringens förslag innebär således inte någon förändring på denna punkt. Redan med nuvarande regelverk kan den som inte

är att betrakta som arbetslös enligt ALF-lagen och KAS-lagen anvisas en arbetsmarknadspolitisk åtgärd om han eller hon saknar ett förvärvsarbete eller - i vissa fall - har ett förvärvsarbete men riskerar att mista detta. Enligt vår bedömning är därför vårt förslag i fråga om avgångsvederlagen förenligt med det arbetsmarknadspolitiska regelverket. Detta är också utgångspunkten för regeringens förslag i kompletteringspropositionen, vilka godtagits av riksdagen, i fråga om nya samordningsbestämmelser för utbildningsbidraget vid arbetsmarknadsutbildning. Det föreslogs att t.ex. uppsägningslön och avgångsvederlag skulle minska dagpenningen om sagda förvärvsinkomster lämnades samtidigt. Sådana förvärvsinkomster föreslogs däremot inte påverka möjligheten att anvisa någon arbetsmarknadsutbildning.

Också själva konstruktionen av regeringens förslag till samordningsregel har föranlett riksdagen att resa ett par frågeställningar. Riksdagen har velat veta om samordningen skall ske på grundval av ett avtal om avgångsvederlag eller om en förutsättning skall vara att beloppet faktiskt betalats ut. Dessutom har frågan rests om samordning skall ske i det fall när ett avgångsvederlag som utbetalats förbrukats innan frågan om samordning aktualiserats.

Av den av Lagrådet granskade och utan erinran godtagna lagtexten framgår att det är rätten till avgångsvederlaget som omfattas av regleringen i regeringens förslag. Utgångspunkten är alltså densamma som i fråga om rätt till uppsägningslön under tid då arbetsgivaren befriat arbetstagaren från arbetsplikt. Själva betalningsåtgärden är således utan betydelse för om samordningsregeln skall tillämpas. Det torde för övrigt vara förenat med betydande tillämpningssvårigheter att knyta tillämpningen av samordningsregeln till betalningsåtgärden. Vad gäller den andra frågeställningen kan vi konstatera att det finns personer med anställningar som upphör under hösten 1993 och våren 1994 samtidigt som dessa personers avtal om avgångsvederlag ingåtts före denna tidpunkt. Dessa personer kanske skulle ha begärt ett högre avgångsvederlag i förhandlingen med arbetsgivaren om de känt till att regeringen avsåg att föreslå att hela summan av avgångsvederlaget skulle vara kvalificerade för uppfyllande av arbetsvillkoret och därmed också för uttolkningen av arbetslöshetsbegreppet i KAS och i försäkringen. För att ge parterna på arbetsmarknaden en rimlig frist att anpassa sig till de nya reglerna bör regeringens förslag till samordningsregel inte tillämpas på anställningar som upphör före den 1 juli 1994.

Resultatet av den genomgång som gjorts av de av riksdagen resta frågeställningarna är sådant att vi nu föreslår en reglering som bortsett från övergångsregleringen överensstämmer med den i kompletteringspropositionen.

Samordningen mellan arbetslöshetsersättningarna och avgångsvederlagen bör således ske genom att avgångsvederlaget skall jämföras med förvärvsarbete i fråga om tillgodoräkningsbar tid för uppfyllandet av arbetsvillkoret. Detta bör åstadkommas genom att avgångsvederlaget beräknas avse en viss tid från anställningens upphörande. Utgångspunkten för beräkningen bör vara avgångsvederlagets storlek i förhållande till storleken av den försäkrades genomsnittliga månadsinkomst i anställ-

ningen under en viss period. Det bör emellertid ankomma på regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om den närmare beräkningen av denna tid. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör därför bemyndigas att meddela sådana föreskrifter.

En konsekvens av att avgångsvederlaget omräknas till viss tid som skall jämföras med förvärvsarbete i fråga om tillgodoräkningsbar tid för uppfyllande av arbetsvillkoret, är att den försäkrade för samma tid inte är att anse som arbetslös i ALF-lagens och KAS-lagens mening och följaktligen inte heller är berättigad till arbetslöshetsersättning. Den tid som avgångsvederlaget enligt vad nu sagts skall beräknas avse, skall i detta hänseende alltså behandlas på samma sätt som övriga i 7 § lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring angivna situationer, t.ex. tid då den sökande har semester.

Enligt vår åsikt bör den föreslagna samordningen gälla även i fråga om KAS.

Vårt förslag förutsätter ändring i 7 § i lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring och i lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd.

6.4 Vissa frågor i övrigt om arbetslöshetsersättning

Ersättningsperiodens längd för vissa deltidsarbetslösa

Av 24 § lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring framgår att regeringen eller, efter regeringens bestämmande, Arbetsmarknadsstyrelsen, får föreskriva om begränsningar i ersättningsrätten för den som regelbundet utför deltidsarbete under veckor då han eller hon i övrigt är arbetslös, om det finns särskilda skäl för det. En likalydande bestämmelse finns i 15 § lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd. Fram till den 1 maj 1993 gällde enligt förordningsbestämmelser att en sådan deltidsarbetslös endast fick 150 ersättningsdagar om han eller hon inte kvalificerade sig för en ny ersättningsperiod. Efter beslut av riksdagen (bet. 1992/93:AU17, rskr. 1992/93:202) slopades bestämmelserna. I ärendet uttalade riksdagen bl.a. följande: I det längre perspektivet finns det skäl att överväga en tidsmässig begränsning av ersättningsrätten vid deltidsarbetslöshet. Försäkringen har karaktär av en omställningsförsäkring; skyddet är även vid hel arbetslöshet begränsat i tiden. Som reglerna fungerar i dag kan en person med ett lågt antal ersättningsdagar under beräkningsveckan uppbära arbetslöshetsersättning under tidsperioder som är betydligt längre än den normalt maximala ersättningsperioden om 300 dagar. Det kan ifrågasättas om detta verkligen överensstämmer med försäkringens karaktär och syfte.

De nuvarande ersättningsreglerna för deltidsarbetslösa medför att arbetslöshetsersättning ytterst kan komma att utges under 300 veckor i en och samma ersättningsperiod. Det kan, som också riksdagen funnit, ifrågasättas om detta verkligen överensstämmer med försäkringens karaktär och syfte. Regeringen avser därför att uppdra åt Arbetsmark-

nadsstyrelsen att redovisa hur en rimlig och rättvis kalendertidsbaserad begränsning kan åstadkommas av rätten till ersättning i samma ersättningsperiod för den som regelbundet utför deltidsarbete under veckor då han eller hon i övrigt är arbetslös.

Prop. 1993/94:80

Karenstidsreglering för vissa deltidsarbetslösa

I årets kompletteringsproposition (1992/93:150, bil. 8) föreslogs, i fråga om den som regelbundet utför deltidsarbete under veckor då han i övrigt är arbetslös, att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer skulle få föreskriva om karenstid utöver vad som följer av lagen, om det finns särskilda skäl för det. I denna del anförde regeringen bl.a. följande: En arbetslös som regelbundet utför deltidsarbete under veckor då han eller hon i övrigt är arbetslös kan komma att uppbära ersättning under en tidsperiod som är längre än 14 månader. I förhållande till andra grupper av arbetslösa ter det sig inte rättvist om ersättning i dessa fall skall kunna lämnas under så långa tidsperioder utan att karensvillkoret på nytt uppfylls. Den som är helt arbetslös eller den som utför deltidsarbete som inte är regelbundet utförsäkras efter ca 14 kalendermånader. Därefter måste han eller hon genom arbete eller någon arbetsmarknadspolitisk åtgärd kvalificera sig för en ny ersättningsperiod. Innan den arbetslöse på nytt kan få ersättning måste han eller hon dessutom fullgöra en ny karenstid.

Förslaget godtogs av riksdagen (bet. 1992/93:AU20, rskr. 1992/93:431). Riksdagen förutsatte emellertid att eventuella föreskrifter om begränsningar i ersättningsrätten, och därmed troligen ett mer detaljreglerat och administrativt betungande system, vägdes noga mot eventuella besparingseffekter. Riksdagen förutsatte vidare att regeringen senast i samband med budgetpropositionen lämnar en redovisning beträffande de föreskrifter som kan ha utfärdats med stöd av bemyndigandet.

De i 24 § lagen om arbetslöshetsförsäkring och 15 § tredje stycket lagen om kontant arbetsmarknadsstöd gjorda ändringarna i berört avseende trädde i kraft den 6 september 1993. Genom förordning med ikraftträdande samma tidpunkt fördes bemyndigandet att meddela föreskrifter vidare till Arbetsmarknadsstyrelsen.

Regeringen avser att uppdra åt Arbetsmarknadsstyrelsen att redovisa hur bemyndigandet använts.

Företagarbegreppet

Under våren 1993 uttalade riksdagen (bet. 1992/93:AU17, rskr. (1992/93:202) att företagarbegreppet i arbetslöshetsförsäkringen och KAS hade kommit att ges en alltför vidsträckt tolkning. Anhöriga till företagare hade i praxis, om de som anställda aktivt deltagit i rörelsen, jämfästs med företagare även om de inte ägde någon andel i företaget. Enligt riksdagen borde enbart den som i praktiken hade ett väsentligt

inflytande över verksamheten betraktas som företagare - och därmed omfattas av det strängare arbetslöshetsbegrepp som gäller för företagare. Enligt riksdagen borde en grundläggande förutsättning för att betraktas som företagare också vara att vederbörande själv ägde någon del av företaget. Regeringen ålades att skyndsamt återkomma med lagförslag i enlighet med vad riksdagen uttalat.

Regeringen lade i kompletteringspropositionen (1992/93:150, bil. 8) fram ett förslag i enlighet med riksdagsbeställningen. Förslaget godtog av riksdagen (bet. 1992/93:AU20, rskr. 1992/93:431). Ändringarna i lagen om arbetslöshetsförsäkring och lagen om kontant arbetsmarknadsstöd i berört avseende trädde i kraft den 6 september 1993.

Det är från olika synpunkter - bl.a. konkurrenssynpunkt - viktigt att den förmånliga behandling som anhöriga till företagare ges genom nämnda lagändring inte leder till ett ökat missbruk av förmånerna vid arbetslöshet. Regeringen avser därför att uppdra åt Arbetsmarknadsstyrelsen att granska tillämpningen av det nya företagarbegreppet och återkomma till regeringen med en redovisning härom.

Arbetslöshetsbegreppet för företagare

Enligt nuvarande bestämmelser anses en företagare arbetslös, när hans eller hennes personliga verksamhet i rörelsen upphört annat än tillfälligt, om inte Arbetsmarknadsstyrelsen av särskilda skäl föreskriver annat. Denna bestämmelse innebär i princip att en företagare skall ha definitivt avvecklat sin rörelse för att vara berättigad till KAS eller ersättning från arbetslöshetsförsäkringen.

Kravet att en företagare skall ha lämnat sin rörelse för att anses som arbetslös innebär i allmänhet att han eller hon skall ha sålt fast egendom och rörelsetillgångar. Fortsatt innehav av fast egendom eller annan rörelsetillgång av betydande värde utgör skäl för att ifrågasätta om företagarens personliga verksamhet i rörelsen verkligen upphört.

I kompletteringspropositionen för budgetåret 1993/94 (prop. 1992/93:150, bil. 8) föreslogs att regeringen skulle ges bemyndigandet att meddela föreskrifter om undantag från det annars gällande kravet på att rörelsen skall ha upphört annat än tillfälligt för att ersättning skulle kunna lämnas. Riksdagen beslutade (rskr. 1992/93:431) att i enlighet med arbetsmarknadsutskottets betänkande 1992/93:AU20 Arbetslöshetsersättning m.m. dels avslå regeringens förslag, dels ge regeringen i uppdrag att skyndsamt återkomma i denna fråga.

I det nämnda betänkandet anfördes att utredningen om en ny arbetslöshetsförsäkring fått i uppdrag att överväga frågan för hur ett skydd för företagare borde konstrueras som å ena sidan är ekonomiskt och socialt acceptabelt men å andra sidan inte snedvrider konkurrensen. Därefter anförde utskottet följande: "Utskottet instämmer i och för sig i vad som sägs i propositionen om vikten av att åstadkomma förhållanden som skapar nya företag och ger tillväxt i små och medelstora företag. Från den synpunkten kan man ifrågasätta ett regelsystem som kan innebära att en arbetslös måste göra sig av med sitt företag för att ha rätt till

ersättning ur försäkringen. Företaget är ju ofta den möjlighet som ges att åter få fotfäste på den reguljära arbetsmarknaden. Som anförs i propositionen kan detta knappast stå i överensstämmelse med arbetsmarknadspolitikkens målsättningar. Denna aspekt måste dock vägas bl.a. mot risken för konkurrenssnedvridning. Utskottet anser därför att frågan ifall arbetslöshetsersättning skall kunna utges även i samband med tillfälliga uppehåll är av sådan art att den bör beredas sedan den nyssnämnda utredningen lagt fram sitt förslag, bl.a. då det inte kan uteslutas att lagstiftning blir erforderlig." Mot angiven bakgrund förklarade sig utskottet inte vara berett att medge regeringen rätt att föreskriva undantag från regeln. Bemyndigandet för Arbetsmarknadsstyrelsen att föreskriva om undantag kvarstod dock.

Betänkandet från utredningen om en ny arbetslöshetsförsäkring har avlämnats och remissbehandlats. Utredarens förslag innebär att en företagare i vissa fall skall ges rätt till ersättning även i samband med ett tillfälligt uppehåll i rörelsen. Innan ersättning kan utges i en sådan situation skall företagaren emellertid ha varit arbetslös under 60 dagar (karensvillkor). Därutöver föreslås att arbetslöshetskassan skall kunna kräva att företagaren styrker sin rätt till ersättning genom inyg utfärdad av kvalificerad revisor efter genomgång av företagets bokföring.

Som riksdagen framhållit måste intresset av att åstadkomma förhållanden som skapar nya företag och ger tillväxt i små och medelstora företag vägas mot risken för konkurrenssnedvridning. Det är därför viktigt att konsekvenserna av föreslagna förändringar av företagarreglerna blir genomlysta. Mot denna bakgrund lägger vi inte fram något förslag nu om förändrade regler. Denna fråga kommer att bli föremål för en fortsatt beredning, vars syfte är att en proposition kan föreläggas riksdagen.

Rätt till arbetslöshetsersättning vid utövande av bisyssla

Enligt 23 § andra stycket ALF-lagen tas vid beräkning av arbetslöshet inte hänsyn till en bisyssla som den försäkrade före arbetslöshetens inträde varaktigt bedrivit vid sidan av heltidsarbete, om bisysslan inte utvidgas under arbetslösheten och inte hindrar denne från att anta erbjudet lämpligt arbete. Någon begränsning för hur stora inkomster som bisysslan får inbringa finns däremot inte.

De nuvarande reglerna på denna punkt innebär alltså att bisysslan kan inbringa mycket stora inkomster utan att detta i sig påverkar rätten till kontant understöd vid arbetslöshet. Det har på olika sätt i den allmänna debatten framkommit att personer som genom sina bisysslor haft årsinkomster som motsvarat en eller flera normala årslöner också samtidigt varit berättigade till KAS eller ersättning från arbetslöshetsförsäkringen. Enligt regeringens uppfattning skall de kontanta understöden vid arbetslöshet syfta till att ge ett grundläggande inkomstskydd. Det framstår då som stötande att personer med stora förvärvsinkomster samtidigt kan få en oducerad arbetslöshetsersättning. Regeringen avser därför att uppdra åt Arbetsmarknadsstyrelsen att lämna förslag till hur en rimlig och

7 Kommentarer till lagförslagen

7.1 Lagen om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet

1 §

Av paragrafen framgår att en avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet skall betalas för varje år. Avgiften tas ut på inkomst som preciseras i 2 §. Med år avses beskattningsår.

För beskattningsåret 1994 utgör avgiften 1 % av det inkomstunderlag som anges i 2 §. Fr.o.m. beskattningsåret 1995 utgör avgiften 2 % av detta.

2 §

I paragrafen anges hur underlaget för beräkning av avgiften skall bestämmas. Underlaget utgörs av summan av sådan inkomst av anställning som avses i 11 kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring och sådan inkomst av annat förvärvsarbete som avses i 11 kap. 3 § samma lag. Den del av summan som överstiger sju och en halv gånger det vid årets ingång gällande basbeloppet enligt lagen om allmän försäkring ingår dock inte i beräkningsunderlaget.

Något basbeloppsavdrag som vid fastställande av pensionsgrundande inkomst skall inte göras. Inkomsten beaktas även om pensionsgrundande inkomst inte skall fastställas enligt 11 kap. 1 § andra stycket nämnda lag, t.ex. för den som före 65 års ålder uppbär hel ålderspension. I paragrafen fastslås vidare att endast inkomster för vilka den som uppbär inkomsten är skattskyldig enligt kommunalskattelagen skall ingå i beräkningsunderlaget för avgiften. Detta medför bl.a. att den som endast är skattskyldig enligt lagen (1958:295) om sjömansskatt eller lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta inte blir avgiftsskyldig enligt denna lag.

3 §

Av paragrafen framgår att avgift inte skall betalas av den som har fyllt 65 år vid beskattningsårets ingång. Befriad från avgiftsskyldighet är vidare den som har en inkomst enligt 2 § som understiger 25 % av det vid årets ingång gällande basbeloppet enligt lagen om allmän försäkring. Den vars inkomst överstiger nämnda gräns skall däremot debiteras avgift för hela summan av inkomsterna upp till sju och en halv gånger basbeloppet enligt lagen om allmän försäkring, alltså även den del därav som ligger under 25 % av basbeloppet.

5 §

I paragrafen anges att bestämmelserna i taxeringslagen och uppbördslagen gäller för avgift enligt denna lag. Detta innebär bl.a. att i fråga om rätt till omprövning, överklagande m.m. gäller samma regler som vid inkomsttaxeringen. I paragrafens andra mening slås fast att avgiften skall föras till staten.

7.2 Kommunalskattelagen (1928:370)

50 §

I paragrafen har tagits in en bestämmelse om att den allmänna avgiften för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet skall vara avdragsgill vid taxeringen till kommunal inkomstskatt. Avdraget skall göras från den taxerade förvärvsinkomsten innan grundavdraget görs och hanteras av skattemyndigheten på samma sätt som detta.

7.3 Lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt

9 §

Här slås fast att den allmänna avgiften skall vara avdragsgill även vid taxeringen till statlig inkomstskatt.

7.4 Uppbördslagen (1953:272)

4 § 1 mom.

I andra stycket anges att också den allmänna avgiften för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet och avdraget för denna skall medräknas i skattetablerna.

I tredje stycket, som är nytt, anges att det av skattetablerna skall framgå hur stor del av avdragsbeloppet som avser summan av den allmänna sjukförsäkringsavgiften och den allmänna avgiften för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet. Bestämmelsen motiveras av att den som har gjort avdraget för avgifterna åläggs en skyldighet att lämna ifrågavarande uppgift såväl till den skattskyldige som till skattemyndigheten (se 43 § 1 mom. uppbördslagen och 3 kap. 4 § lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter). Det innebär att avgifterna i skattetablerna inte behöver redovisas var för sig.

12 §

Första stycket har kompletterats med en regel om att man vid uttaget av sådan preliminär skatt som skall betalas genom skatteavdrag skall ta hänsyn till att den allmänna sjukförsäkringsavgiften och den allmänna avgiften för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet inte alltid skall tas ut.

27 § 2 mom.

Bestämmelsen i det nya tredje stycket föranleds av att den allmänna sjukförsäkringsavgiften och den allmänna avgiften för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet skall hållas skilda från inkomstskatten. Detta gäller såväl vid redovisningen av skatteavdraget på lönebeskedet eller liknande (se 43 § 1 mom.) som vid lämnandet av kontrolluppgifterna (se 3 kap. 4 § lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter). Lagstiftningen avses även bli kompletterad med en bestämmelse i uppbördsförordningen (1967:1676) om en särredovisning av avgifterna på slutskattosedeln.

43 § 1 mom.

Ändringen i momentet föranleds av att den allmänna sjukförsäkringsavgiften och den allmänna avgiften för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet skall hållas skilda från inkomstskatten. Se också kommentaren till 27 § 2 mom.

7.5 Lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter

2 kap. 4 §

Ändringen i paragrafen föranleds av att den allmänna sjukförsäkringsavgiften och den allmänna avgiften för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet skall hållas skilda från inkomstskatten. Se också kommentaren till 27 § 2 mom. lagen om ändring i uppbördslagen.

7.6 Lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring

6 §

Genom en ändring i denna paragraf bringas arbetsvillkoret i försäkringen och i KAS i överensstämmelse med varandra. Den försäkrade skall sålunda inom den föreskrivna ramtiden utföra förvärvsarbete i minst fem månader. Hänsyn tas endast till månad då förvärvsarbete har utförts i minst 75 timmar. I övrigt hänvisas till kommentaren till övergångsbestämmelsen nedan.

7 §

I paragrafen läggs till en ny punkt i första stycket, femte punkten, och ett nytt stycke. Ändringen i denna del innebär följande. Med undantag av den reglering som finns i fråga om företagare i 4 § regleras inte explicit i lagen de situationer när den försäkrade är att anse som arbetslös. Att den som förvärvsarbetar inte är att anse som arbetslös under samma tid framgår emellertid indirekt av kvalifikationsreglerna i 6 och 7 §§. Enligt etablerad praxis anses inte heller den som uppbär förvärvsinkomster från en arbetsgivare under tid då arbete inte utförs som arbetslös, dvs. under tid då det lämnas t.ex. permitteringslön eller upp-

sägningslön för sådan tid då arbetsgivaren befriat arbetstagaren från arbetsplikt. Tid när sådan ersättning lämnas jämställs i praxis med arbetad tid och är följaktligen kvalificerande för uppfyllande av arbetsvillkoret. Ersättningar som utbetalas till den försäkrade från någon annan än arbetsgivaren, t.ex. från kollektivavtalsreglerade stiftelser eller fonder eller dylikt, har inte någon relevans för arbetslöshetsbegreppet i försäkringen och är således inte heller kvalificerande för uppfyllande av arbetsvillkoret. Ersättningar av sådant slag kan emellertid enligt 20 § komma att reducera dagpenningen.

Ett avgångsvederlag som en arbetstagare får från en arbetsgivare på grund av anställningens upphörande betraktas som en förvärvsinkomst. Avgångsvederlaget får därmed betydelse för tillämpningen av arbetslöshetsbegreppet i försäkringen och tillgodoräknas som kvalificerande för uppfyllande av arbetsvillkoret. Till skillnad från förvärvsinkomster av annat slag har i praxis rättsverkningarna i nu nämnt hänseende begränsats till den tid som motsvarar den uppsägningstid som den försäkrade har enligt bestämmelserna i lagen (1982:80) om anställningsskydd, dvs. mellan en månad och sex månader.

Innebörden av den föreslagna ändringen i paragrafen är att ett avgångsvederlag skall beaktas fullt ut vid tillämpningen av arbetslöshetsbegreppet och vid tillgodoräkandet av kvalifikationstid för uppfyllande av arbetsvillkoret. Bortsett från denna skillnad bygger den valda lösningen på den gällande ordningen, dock att avgångsvederlaget av lagtekniska skäl nu regleras som med förvärsarbete *jämställd tid* i stället för att betraktas som direkt arbetad tid.

Med avgångsvederlag åsyftas i paragrafen annan ersättning än pension som den försäkrade får från en arbetsgivare på grund av anställningens upphörande. Pension som lämnas av en arbetsgivare eller av någon annan eller ersättningar av annat slag som lämnas av någon annan än en arbetsgivare, utgör alltså inte avgångsvederlag i paragrafens mening. Som tidigare nämnts kan den typen av ersättningar i stället enligt 20 § komma att minska dagpenningen.

Bestämmelsen tar i främsta rummet sikte på frivilliga överenskommelser mellan arbetsgivare och arbetstagare om avgångsvederlag. Bestämmelsen skall emellertid tillämpas också om arbetsgivaren av domstol eller efter ett skiljedomsförfarande ålagts att till arbetstagare betala ersättning på grund av anställningens upphörande. Också ersättning som fastställts på det sättet är nämligen att anse som avgångsvederlag i paragrafens mening. Det saknar betydelse för tillämpningen av bestämmelsen om någon del av den ersättning som arbetsgivaren lämnar till arbetstagaren skulle kunna urskiljas såsom ersättning av ideell natur.

Det är den försäkrades rätt till avgångsvederlag från arbetsgivaren som är föremål för den reglering som görs i paragrafen. Det förutsätts sålunda att fordringen på arbetsgivaren inte är tvistig. Betalningsåtgärden som sådan eller tidpunkten för denna kan självfallet ha betydelse från bevissynpunkt men saknar rättslig betydelse i sig.

För att avgångsvederlaget skall kunna jämföras med förvärsarbete i fråga om tillgodoräkningsbar tid för uppfyllande av arbetsvillkoret krävs att ersättningen översätts till att avse en viss tid från anställningens

upphörande. Som framgår av allmänmotiveringen skall utgångspunkten för denna beräkning vara avgångsvederlagets storlek i förhållande till den försäkrades genomsnittliga inkomst per månad i anställningen under en viss period. Av paragrafens andra stycke framgår att regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer bemyndigas att meddela föreskrifter om beräkning av den tid som ett avgångsvederlag skall avse.

Det kan självfallet inträffa att arbetslöshetskassan inte får kännedom om att arbetstagaren tillerkänts ett avgångsvederlag och därför betalar ut ersättning när anställningen upphört trots att rätt därtill inte finns. I ett sådant fall har arbetslöshetskassan resp. länsarbetsnämnden att pröva om förutsättningarna för att ålägga arbetstagaren återbetalningsskyldighet enligt 36 § i AFL-lagen och i KAS-lagen är uppfyllda. Om återbetalningsskyldighet finns, kan avräkning av för mycket utbetald ersättning på framtida utbetalningar göras.

20 §

Enligt huvudregeln lämnas dagpenning med 80 % av den försäkrades dagsförtjänst. Enligt gällande bestämmelser i andra stycket avses med dagsförtjänst en femtedel av den veckoinkomst eller, i fråga om en försäkrad med månadslön, en tjugotvåendel av den månadsinkomst, som den försäkrade *före arbetslöshetens inträde* vanligen åtnjöt under arbetstid som var normal för den försäkrade.

Som framgår av allmänmotiveringen har i fråga om deltidsarbetslösa bestämmelsen i praxis tolkats så att normalarbetstiden skall beräknas utifrån det heltidsarbete som den försäkrade senast hade, även om denne kvalificerat sig för en ny ersättningsperiod genom deltidsarbete. Ändringen i paragrafens andra stycke innebär att normalarbetstiden skall relateras till det arbete som *ligger till grund för arbetsvillkorets uppfyllande*. Den nya bestämmelsen får betydelse när den försäkrade kvalificerat sig för en ny ersättningsperiod eller när denne i en pågående ersättningsperiod på nytt skall uppfylla arbetsvillkoret enligt bestämmelsen i 16 §.

Enligt gällande lydelse av 20 § andra stycket andra meningen får Arbetsmarknadsstyrelsen, om det finns särskilda omständigheter, medge att en större andel av en medlems inkomst än som sägs i första mening- en skall utgöra medlemmens dagsförtjänst. Bestämmelsen har tillkommit före ikraftträdandet av den nya regeringsformen. Av 8 kap. 11 § i den nya regeringsformen följer att riksdagens bemyndigande att meddela föreskrifter i ett visst ämne inte skall riktas direkt till en av regeringen underställd myndighet. Bemyndigandet skall i ett sådant fall i stället riktas till regeringen eller, i förekommande fall, till den myndighet som regeringen bestämmer. I paragrafens andra stycke, andra meningen, har en anpassning gjorts i enlighet härmed. Någon ändring i sak åsyftas inte. Avsikten är att föra bemyndigandet vidare till Arbetsmarknadsstyrelsen.

Ändringen innebär att den finansieringsavgift som arbetslöshetskassorna betalar för finansiering av statens kostnad för utbetalade arbetslöshetsersättningar slopas.

Övergångsregler

2.

Enligt huvudregeln skall det äldre arbetsvillkoret fortfarande tillämpas i fråga om en ersättningsperiod som har börjat före den 1 januari 1994. Den som har påbörjat en ersättningsperiod före detta datum är alltså också fortsättningsvis berättigad till ersättning under återstoden av samma period även om han inte uppfyller det nya arbetsvillkoret. Av 15 § andra stycket, tredje meningen, framgår att en ny ersättningsperiod i vissa fall skall räknas från inträdet av den arbetslöshet då den försäkrade senast uppfyllde arbetsvillkoret. Nämnas kan vidare att det fr.o.m. den 6 september 1993 gällande karensvillkoret medför att ersättningsperioden börjar först efter det att detta fullgjorts.

Från huvudregeln görs ett undantag. Även om ersättningsperioden har börjat före den 1 januari 1994 skall den försäkrade uppfylla det nya arbetsvillkoret om han efter nämnda datum åter skall uppfylla ett arbetsvillkor enligt bestämmelsen i 16 § för att få fortsatt ersättning i samma period. Han skall självfallet också ha uppfyllt det nya arbetsvillkoret innan en ny ersättningsperiod börjar efter sagda datum.

Ändringen i 20 § andra stycket skall behandlas på samma sätt.

3.

Den nya bestämmelsen om avgångsvederlag skall inte tillämpas när anställningen upphör senast den 30 juni 1994. Anställningsförhållanden som upplösts före den 1 juli 1994 berörs alltså inte, oavsett när överenskommelsen mellan arbetsgivare och arbetstagare om avgångsvederlaget har träffats. Det saknar vidare betydelse för bestämmelsens tillämpning när den faktiska betalningsåtgärden sker.

7.7 Lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd

7 §

I denna del hänvisas till författningskommentaren till motsvarande paragraf i förslaget till lag om ändring i lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring.

8 §

Av 8 § tredje stycket i dess nuvarande lydelse framgår att den s.k. överhoppningsbara tiden inte får beaktas för längre tid än två år vid bestämmandet av ramtiden enligt 6 §. Ändringen innebär att denna begränsning slopas. Samma system kommer i detta avseende således att gälla i försäkringen och i KAS.

Övergångsregler

Beträffande ändringen i 7 § hänvisas till författningskommentaren till övergångsregler i fråga om ändringen i 7 § lagen om arbetslöshetsförsäkring.

Slopandet i 8 § av begränsningen av den tid som får räknas in i ramtiden enligt 6 § (överhoppningsbar tid) skall tillämpas när en ny ersättningsperiod börjar efter ikraftträdandet eller när stödtagaren efter ikraftträdandet skall uppfylla ett nytt arbetsvillkor enligt bestämmelsen i 16 §.

Kammarrätten i Stockholm, Länsrätten i Stockholms län, Socialstyrelsen, Riksförsäkringsverket, Riksgäldskontoret, Statskontoret, Finansinspektionen, Riksrevisionsverket, Riksskatteverket, Statens arbetsgivarverk, Juridiska fakultetsnämnden vid Lunds universitet, Arbetsmarknadsstyrelsen, Konkurrensverket, Arbetsgivaralliansen, Svenska Arbetsgivareföreningen, Sveriges Industriförbund, Sveriges Köpmannaförbund, Företagarnas Riksorganisation, Lantbrukarnas Riksförbund, Landstingsförbundet, Svenska kommunförbundet, Centralorganisationen SACO, Landsorganisationen i Sverige, Svenska Musikerförbundet och Kulturarbetarförbundet, Tjänstemännens centralorganisation, Arbetslöshetskassornas Samorganisation, Försäkringskasseförbundet, Sveriges Försäkringsförbund, Folksam, Skandia Försäkrings AB, Trygg-Hansa SPP Holding AB, ILO-kommittén.

2.1 Förslag till lag om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet skall för varje år betalas av den som uppbär sådan inkomst som avses i 2 §.

Avgiften utgör för år 1994 en procent av inkomsten och för år 1995 och följande år två procent av inkomsten. Avgiften avrundas till närmaste hela hundratal kronor. Avgift som slutar på 50 kronor avrundas till närmaste lägre hundratal kronor.

Avgiften skall användas för finansiering av arbetslöshetsersättning enligt lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring och kontant arbetsmarknadsstöd enligt lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd.

2 § Avgiften beräknas på sådan inkomst av anställning som avses i 11 kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring och sådan inkomst av annat förvärvsarbete som avses i 11 kap. 3 § nämnda lag om den enskilde är skattskyldig för inkomsten enligt kommunalskattelagen (1928:370). Inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete skall därvid var för sig avrundas till närmaste lägre hundratal kronor.

Avgiften beräknas på summan av inkomsterna till den del summan inte överstiger sju och en halv gånger det vid årets ingång gällande basbeloppet enligt lagen om allmän försäkring.

3 § Avgift betalas av den som vid årets ingång inte har fyllt 65 år.

Avgift betalas dock inte av den som har sådana inkomster som avses i 2 §, om dessa understiger 25 procent av det vid årets ingång gällande basbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

4 § Avgiftsunderlaget skall för varje år fastställas av skattemyndigheten i samband med taxeringen till statlig och kommunal inkomstskatt.

5 § Bestämmelserna i taxeringslagen (1990:324) och uppbördslagen (1953:272) gäller för avgift enligt denna lag. Avgiften förs till staten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994 och tillämpas på avgiftspliktig inkomst som uppbärs från och med den dagen.

Härigenom föreskrivs att 50 § kommunalskattelagen (1928:370) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

50 §¹

Den taxerade förvärvsinkomsten *minskad* med på beskattningsåret belöpande avgift enligt lagen (1992:1745) om allmän sjukförsäkringsavgift och kommunalt grundavdrag utgör beskattningsbar förvärvsinkomst.

Den taxerade förvärvsinkomsten *minskas* med på beskattningsåret belöpande avgift enligt lagen (1992:1745) om allmän sjukförsäkringsavgift och lagen (1993:000) om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet samt kommunalt grundavdrag i nu nämnd ordning. Det som därefter återstår utgör beskattningsbar förvärvsinkomst.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994 och tillämpas första gången vid 1995 års taxering.

¹ Senaste lydelse 1992:1747.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt

Prop. 1993/94:80
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs att 9 § lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §¹

Den taxerade förvärvsinkomsten *minskad* med på beskattningsåret belöpande avgift enligt lagen (1992:1745) om allmän sjukförsäkringsavgift *och* statligt grundavdrag utgör beskattningsbar förvärvsinkomst.

Den taxerade förvärvsinkomsten *minskas* med på beskattningsåret belöpande avgift enligt lagen (1992:1745) om allmän sjukförsäkringsavgift *och lagen (1993:000) om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet samt* statligt grundavdrag *i nu nämnd ordning. Det som därefter återstår* utgör beskattningsbar förvärvsinkomst.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994 och tillämpas första gången vid 1995 års taxering.

¹ Senaste lydelse 1992:1748.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1993:000) om ändring i lagen (1993:941) om ändring i uppbördslagen (1953:272)

Prop. 1993/94:80
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1993:000) om ändring i lagen (1993:941) om ändring i uppbördslagen (1953:272)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §²

Med skatt avses i denna lag, om inte annat anges:

1. kommunal inkomstskatt,
2. statlig inkomstskatt,
3. statlig förmögenhetsskatt,
4. statlig fastighetsskatt,
5. skogsvårdsavgift,
6. egenavgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter,
7. avkastningsskatt i fall som avses i 2 § första stycket 1-5 lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel,
8. särskild löneskatt enligt lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader,
9. skattetillegg och förseningsavgift enligt taxeringslagen (1990:324) samt förseningsavgift enligt fastighetstaxeringslagen (1979:1152),
10. mervärdeskatt i fall som avses i 21 § lagen (1968:430) om mervärdeskatt,
11. annuitet på avdikningslån,

12. avgift enligt lagen (1992:1745) om allmän sjukförsäkringsavgift.

12. avgift enligt lagen (1992:1745) om allmän sjukförsäkringsavgift,

13. avgift enligt lagen (1993:000) om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet.

Att vad som sägs i denna lag om egenavgifter enligt lagen om socialavgifter även tillämpas i fråga om skatt enligt 2 § lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster följer av 3 § sistnämnda lag.

¹ Lagen omtryckt 1991:97.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:771.

² Lydelse enligt prop. 1993/94:1.

Härigenom föreskrivs att 4 § 1 mom., 12 §, 27 § 2 mom. samt 43 § uppbördslagen (1953:272)¹ skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

4 §

1 m o m.² För inkomst av arbete som hänförs till bestämd tidsperiod och uppbärs vid regelbundet återkommande tillfällen och arbete som är avsett att pågå kortare tid än en vecka skall preliminär A-skatt utgå med belopp, som anges i skattetabeller, om inte annat framgår av 7 eller 7 a § eller av skattemyndighets beslut. Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer fastställer för varje inkomstår sådana tabeller.

Tabellerna skall, om inte annat sägs i 2 mom., ange den preliminära skatten på olika inkomstbelopp, beräknade för en månad eller den kortare tid som anges i tabellerna och grundas på följande förutsättningar, nämligen

att inkomsten är oförändrad under inkomståret,

att den skattskyldige endast kommer att taxeras för den inkomst som anges i tabellen,

att den skattskyldige inte skall betala annan skatt eller avgift som avses i denna lag än statlig inkomstskatt, kommunal inkomstskatt och avgift enligt lagen (1992:1745) om allmän sjukförsäkringsavgift,

att den skattskyldige vid taxering för inkomsten inte erhåller annat avdrag än avdrag för avgift enligt lagen (1992:1745) om allmän sjukförsäkringsavgift och grundavdrag.

att den skattskyldige inte skall betala annan skatt eller avgift som avses i denna lag än statlig inkomstskatt, kommunal inkomstskatt samt avgift enligt lagen (1992:1745) om allmän sjukförsäkringsavgift och avgift enligt lagen (1993:000) om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet,

att den skattskyldige vid taxering för inkomsten inte erhåller annat avdrag än avdrag för avgift enligt lagen (1992:1745) om allmän sjukförsäkringsavgift och avgift enligt lagen (1993:000) om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet samt grundavdrag.

¹ Lagen omtryckt 1991:97.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:771.

² Senaste lydelse 1992:1749.

Av tabellerna skall framgå hur stor del av avdragsbeloppet som avser allmän sjukförsäkringsavgift och allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet.

12 §³

För den som inte skall betala avgift enligt lagen (1992:1745) om allmän sjukförsäkringsavgift skall preliminär A-skatt i fall som avses i 4 § 1 mom. och 40 § utgå enligt de grunder som där anges med beaktande av att skyldighet att betala *sådan avgift* och rätt till avdrag för *avgiften* inte föreligger.

För den som inte skall betala avgift enligt lagen (1992:1745) om allmän sjukförsäkringsavgift och lagen (1993:000) om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet skall preliminär A-skatt i fall som avses i 4 § 1 mom. och 40 § utgå enligt de grunder som där anges med beaktande av att skyldighet att betala *sådana avgifter* och rätt till avdrag för *avgifterna* inte föreligger.

I fråga om folkpension och annan ersättning som utbetalas tillsammans med sådan pension får den utbetalande myndigheten eller inrättningen vid beräkning av preliminär A-skatt med frångående av bestämmelserna i 4 och 40 §§ ta hänsyn till att den skattskyldige kan vara berättigad till särskilt grundavdrag, om därmed bättre överensstämmelse kan uppnås mellan preliminär och slutlig skatt. Skattemyndighets beslut med stöd av 3 § 2 mom. om preliminär skatt för den skattskyldige får dock inte frångås.

27 §

2 m o m.⁴ Vid debitering av slutlig skatt skall skattskyldig gottskrivas:

1. debiterad preliminär F-skatt och debiterad särskild A-skatt;
2. sådan preliminär A-skatt, som den skattskyldiges arbetsgivare ålagts att betala enligt 75 §;
3. annan än under 1 och 2 avsedd preliminär skatt, som har betalats av den skattskyldige i den mån skatten inte har använts för betalning av innehållen preliminär skatt enligt bestämmelserna i 52 a § första stycket;
4. överskjutande ingående mervärdeskatt i den mån skatten inte betalats ut enligt 45 § 2 mom. andra stycket; samt

³ Senaste lydelse 1992:1749.

⁴ Senaste lydelse 1992:680.

5. skatt som överförts från stat med vilken Sverige ingått överenskommelse om uppörd och överföring av skatt.

Vid debitering av slutlig skatt skall skattskyldig också gottskrivas särskild inkomstskatt som betalats enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta samt enligt lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. för tid under beskattningsåret då den skattskyldige varit bosatt i Sverige eller stadigvarande vistats här.

Vid gottskrivning av preliminär A-skatt som innehållits av den skattskyldiges arbetsgivare skall sådan allmän sjukförsäkringsavgift och allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet som arbetsgivaren redovisat i kontrolluppgift gottskrivas som sådan avgift.

43 §

1 m o m .⁵ Den som betalar ut ersättning för arbete skall vid varje utbetalningstillfälle genom särskilt kvitto eller på annat lämpligt sätt lämna mottagaren uppgift om det belopp, som genom skatteavdrag har innehållits på ersättningen. Skyldighet att lämna sådan uppgift föreligger dock inte, om ersättningen kvitteras på avlöningslista, där skatteavdraget har angivits. I fråga om folkpension och tilläggs pension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, delpension enligt lagen (1979:84) om delpensionsförsäkring, livränta enligt lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring, lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring, lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd eller lagen (1977:267) om krigs-

1 m o m . Den som betalar ut ersättning för arbete skall vid varje utbetalningstillfälle genom särskilt kvitto eller på annat lämpligt sätt lämna mottagaren uppgift om det belopp, som genom skatteavdrag har innehållits på ersättningen *samt hur stor del av det innehållna beloppet som avser allmän sjukförsäkringsavgift och allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet.* Skyldighet att lämna sådan uppgift föreligger dock inte, om ersättningen kvitteras på avlöningslista, där skatteavdraget *samt den allmänna sjukförsäkringsavgiften och den allmänna avgiften för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet* har angivits. I fråga om folkpension och tilläggs pension enligt lagen (1962:381) om

⁵ Senaste lydelse 1992:1177.

skadeersättning till sjömän eller annan jämförbar ersättning enligt äldre lagstiftning behöver uppgift om skatteavdragets belopp dock inte lämnas om avdraget är lika stort som vid det närmast föregående utbetalningstillfället. Detsamma gäller vid utbetalning av annan sådan pension eller livränta som avses i 3 § 2 mom. andra stycket om utbetalningen görs av den som har rätt att betala ut sådan ersättning som anges i föregående mening eller av försäkringsföretag eller understödsförening.

allmän försäkring, delpension enligt lagen (1979:84) om delpensionsförsäkring, livränta enligt lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring, lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring, lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd eller lagen (1977:267) om krigsskadeersättning till sjömän eller annan jämförbar ersättning enligt äldre lagstiftning behöver uppgift om skatteavdragets belopp *samt den allmänna sjukförsäkringsavgiften och den allmänna avgiften för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet* dock inte lämnas om avdraget är lika stort som vid det närmast föregående utbetalningstillfället. Detsamma gäller vid utbetalning av annan sådan pension eller livränta som avses i 3 § 2 mom. andra stycket om utbetalningen görs av den som har rätt att betala ut sådan ersättning som anges i föregående mening eller av försäkringsföretag eller understödsförening.

Har skatteavdrag för kvarstående skatt inte kunnat göras med så stort belopp, som motsvarar den kvarstående skatten, skall arbetsgivaren vid det utbetalningstillfälle, som närmast föregår uppbörds månaden april, underrätta arbetstagaren om storleken av felande belopp.

Efter den 18 i uppbörds månaden april eller, om arbetstagare tidigare har avslutat sitt arbete, vid arbetets slut skall arbetsgivaren återlämna skattsedeln på slutlig skatt till arbetstagaren. Har arbetstagaren avslutat sitt arbete under tid då avdrag för kvarstående skatt skall göras, skall arbetsgivaren lämna arbetstagaren skriftlig uppgift om summan av gjorda skatteavdrag för sådan skatt och den tid som avdragen avser. Sådan uppgift, som skall vara undertecknad eller signerad av arbetsgivaren eller någon hos honom anställd, skall också omfatta arbetsgivarens namn och adress.

Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer fastställer formulär till blanketter för uppgifter enligt detta moment. Blanketterna skall kostnadsfritt tillhandahållas arbetsgivare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994 och tillämpas första gången i fråga om preliminär skatt för 1994 och slutlig skatt på grund av 1995 års taxering.

2.6 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter

Prop. 1993/94:80
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 4 § lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap. 4 §¹

Kontrolluppgifter om lön, arvode, andra ersättningar eller förmåner som utgör skattepliktig intäkt av tjänst skall lämnas av den som betalad ut beloppet eller gett ut förmånen.

Kontrolluppgifter skall lämnas för den som av den uppgiftsskyldige har fått skattepliktigt belopp eller skattepliktig förmån.

Uppgiftsskyldighet enligt första och andra styckena föreligger även i fråga om ersättning eller förmån som mottagaren får för arbete och som för honom utgör intäkt av näringsverksamhet om inte mottagaren antingen har enbart en F-skattesedel eller både en F-skattesedel och en A-skattesedel och skriftligen åberopat F-skattesedeln samt för sådan ersättning från arbetsgivare som enligt 3 § 3 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt beskattas som inkomst av kapital.

Uppgiftsskyldighet föreligger inte i fråga om ersättning eller förmån som enligt 2 kap. 24 § skall redovisas i självdeklaration.

Kontrolluppgift skall ta upp utgiven ersättning eller förmån samt avdragen preliminär skatt. I 6 - 12 §§ lämnas närmare föreskrifter om vad som skall iaktas när kontrolluppgift lämnas.

Kontrolluppgift skall ta upp utgiven ersättning eller förmån samt avdragen preliminär skatt. *Av kontrolluppgiften skall framgå hur stor del av skatteavdraget som avser sådan allmän sjukförsäkringsavgift och allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet som den uppgiftsskyldige redovisat enligt bestämmelserna i 43 § 1 mom. uppbördslagen (1953:272).* I 6 - 12 §§ lämnas närmare föreskrifter om vad som skall iaktas när kontrolluppgift lämnas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994 och tillämpas första gången vid 1995 års taxering.

¹ Senaste lydelse 1992:1659.

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 1 § lagen (1993:944) om ändring i taxeringslagen (1990:324) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.
1 §

Denna lag gäller vid fastställelse av underlaget för att ta ut skatt eller avgift (taxering) enligt

1. kommunalskattelagen (1928:370),
2. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt,
3. lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt,
4. lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt,
5. lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift,
6. lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel i fall som avses i 2 § första stycket 1-5 nämnda lag,
7. lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader,

8. lagen (1992:1745) om
allmän sjukförsäkringsavgift.

8. lagen (1992:1745) om
allmän sjukförsäkringsavgift,
9. lagen (1993:000) om allmän
avgift för finansiering av kon-
tantförmåner vid arbetslöshet.

Lagen gäller även vid handläggning av ärenden om särskilda avgifter (skattetillägg och förseningsavgift) om inte annat följer av 5 kap.

Lagen innehåller bestämmelser som skall gälla vid handläggning av mål om taxering och särskilda avgifter i allmän förvaltningsdomstol.

Att bestämmelserna i denna lag gäller även i fråga om förfarandet för fastställelse av mervärdeskatt i vissa fall framgår av 21 § lagen (1968:430) om mervärdeskatt.

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 2 § taxeringslagen (1990:324) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.
2 §¹

Vad som sägs i denna lag om skatt och skattskyldig gäller även avgift och avgiftsskyldig enligt lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift och lagen (1992:1745) om allmän sjukförsäkringsavgift.

Vad som sägs i denna lag om skatt och skattskyldig gäller även avgift och avgiftsskyldig enligt lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift, lagen (1992:1745) om allmän sjukförsäkringsavgift och lagen (1993:000) om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994.

¹ Senaste lydelse 1992:1750.

Härigenom föreskrivs att 1 § skattebrottslagen (1971:69) skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*1 §¹

Denna lag gäller i fråga om skatt eller avgift enligt

1. lagen (1908:128) om bevilningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, lagen (1927:321) om skatt vid utskiftning av aktiebolags tillgångar, kommunalskattelagen (1928:370), lagen (1933:395) om ersättningskatt, lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt, lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift, lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt, lagen (1958:295) om sjömansskatt, lagen (1983:219) om tillfällig vinstskatt, lagen (1983:1086) om vinstdelningsskatt, lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt, lagen (1986:1225) om tillfällig förmögenhetsskatt för livförsäkringsbolag, understödsföreningar och pensionsstiftelser, lagen (1989:346) om särskild vinstskatt, lagen (1989:471) om investeringskatt för vissa byggnadsarbeten, lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel, lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta, lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl., lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader,

2. lagen (1928:376) om skatt på lotterivinster, lagen (1941:251) om särskild varuskatt, lagen (1957:262) om allmän energiskatt, lagen (1961:372) om bensinskatt, lagen (1961:394) om tobaksskatt, stämpelskattelagen (1964:308), lagen (1968:430) om mervärdeskatt, lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972:820) om skatt på spel, lagen (1973:37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, vägtrafikskattelagen (1973:601), lagen (1973:1216) om särskild skatt för oljeprodukter och kol, bilskrotningslagen (1975:343), lagen (1976:338) om vägtrafikskatt på vissa fordon, som icke är registrerade i riket, lagen (1977:306) om dryckesskatt, lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978:144) om skatt på vissa resor, lagen (1982:691) om skatt på vissa kassetband, lagen (1982:1200) om skatt på videobandspelare, lagen (1982:1201) om skatt på viss elektrisk kraft, lagen (1983:1053) om skatt på omsättning av vissa värdepapper, lagen (1983:1104) om särskild skatt för elektrisk kraft från kärnkraftverk, lagen (1984:351) om totalisatorskatt, lagen (1984:355) om skatt på vissa dryckesförpackningar, lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter, lagen (1984:405) om stämpelskatt på aktier, lagen (1984:409) om avgift på gödselmedel, lagen (1984:410) om avgift på bekämpningsmedel, lagen (1984:852) om lagerskatt på viss bensin,

¹ Senaste lydelse 1993:846.

fordonsskattelagen (1988:327), lagen (1988:328) om fordonsskatt på utländska fordon, lagen (1988:1567) om miljöskatt på inrikes flygtrafik, lagen (1990:582) om koldioxidskatt, lagen (1990:587) om svavelskatt, lagen (1990:613) om miljöavgift på utsläpp av kväveoxider vid energi-produktion, lagen (1990:662) om skatt på vissa premiebetalningar, lagen (1990:1087) om lagerskatt på vissa oljeprodukter, lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m., lagen (1991:1482) om lotteriskatt, lagen (1991:1483) om skatt på vinstsparande m.m., (1992:1479) om lagerskatt på viss bensin, lagen (1992:1438) om diesel-oljeskatt och användning av vissa oljeprodukter, lagen (1992:1439) om lagerskatt på dieselolja,

3. lagen (1981:691) om social-avgifter och lagen (1992:1745) om allmän sjukförsäkringsavgift.

3. lagen (1981:691) om social-avgifter, lagen (1992:1745) om allmän sjukförsäkringsavgift och lagen (1993:000) om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet.

Lagen gäller även preliminär skatt, kvarstående skatt och tillkommande skatt som avses i uppördslagen (1953:272).

Lagen tillämpas inte om skatten eller avgiften fastställs eller uppbärs i den ordning som gäller för tull och inte heller beträffande dröjsmålsavgift, skattetillägg eller liknande avgift.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994.

Härigenom föreskrivs att 6, 7, 20 och 57 §§ lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Rätt till ersättning vid arbetslöshet föreligger, för försäkrad som efter senaste inträdet i arbetslöshetskassan,

1. varit medlem i kassan under minst tolv månader, om han haft sin huvudsakliga försörjning genom avlönat arbete för annans räkning, eller under minst 24 månader, om han haft sin huvudsakliga försörjning som självständig företagare (medlemsvillkor),

2. under en ramtid av tolv månader omedelbart före arbetslöshetens inträde utfört förvärvsarbete i minst *75 dagar fördelade på minst fyra månader* (arbetsvillkor). *Endast dag då förvärvsarbete har utförts i minst tre timmar får härvid räknas in.*

2. under en ramtid av tolv månader omedelbart före arbetslöshetens inträde utfört förvärvsarbete i minst *fem månader* (arbetsvillkor). *Härvid tas hänsyn endast till de månader då förvärvsarbete har utförts i minst 75 timmar.*

Föreligger särskilda skäl får Arbetsmarknadsstyrelsen medge att medlemsvillkoret bestäms till tolv månader för försäkrad, som haft sin huvudsakliga försörjning som självständig företagare.

Tid då förvärvsarbete har utförts får icke räknas mer än en gång för uppfyllande av arbetsvillkoret.

7 §

Med tid under vilken en försäkrad enligt 6 § skall ha utfört förvärvsarbete jämsställs tid då den försäkrade

1. deltagit i och, om inte särskilda skäl hindrat det, fullföljt arbetsmarknadsutbildning eller yrkesinriktad rehabilitering för vilken statligt utbildningsbidrag utgått,

2. fullgjort värnplikt eller åtnjutit föräldrapenningförmån enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, i båda fallen dock tillsammans högst två månader,

3. haft semester, *eller*

3. haft semester,

¹ Lagen omtryckt 1991:1334.

4. eljest varit ledig av annan anledning än sjukdom, värnpliktstjänstgöring eller barns födelse med helt eller delvis bibehållen lön.

4. eljest varit ledig av annan anledning än sjukdom, värnpliktstjänstgöring eller barns födelse med helt eller delvis bibehållen lön, *eller*

5. från en arbetsgivare får annan ersättning än pension på grund av anställningens upphörande (avgångsvederlag).

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om beräkning av tid som avses i första stycket 5.

20 §²

Dagpenning lämnas med 80 procent av den försäkrades dagsförtjänst, om inte annat följer av 17 § första stycket och andra stycket första meningen. Dagpenning till en försäkrad som har tillerkänts ålderspension i form av folkpension, allmän tilläggspension eller annan pension som lämnas på grund av förvärvsarbete, lämnas med 65 procent av den försäkrades dagsförtjänst, med den begränsning som följer av 17 § första stycket.

Med dagsförtjänst avses en femtedel av den veckoinkomst eller, i fråga om försäkrad med månadslön, en tjugotvåandel av den månadsinkomst, som den försäkrade före arbetslöshetens inträde vanligen åtnjöt under arbetstid som var normal för den försäkrade. Föreligger särskilda omständigheter, får Arbetsmarknadsstyrelsen medge att större andel av medlems inkomst än som nu sagts skall utgöra medlemmens dagsförtjänst.

Med dagsförtjänst avses en femtedel av den veckoinkomst eller, i fråga om försäkrad med månadslön, en tjugotvåandel av den månadsinkomst, som den försäkrade vanligen åtnjöt under arbetstid som var normal för denne i arbete som ligger till grund för arbetsvillkorets uppfyllande. Finns det särskilda omständigheter, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer medge att större andel av medlems inkomst än som nu sagts skall utgöra medlemmens dagsförtjänst.

² Senaste lydelse 1993:656.

Saknas underlag för beräkning av dagsförtjänsten enligt andra stycket, skall som medlemmens dagsförtjänst räknas den i orten vanliga arbetsförtjänsten per arbetsdag för arbetstagare inom samma yrke och med samma arbetsförmåga som medlemmen.

Utan hinder av bestämmelserna i första - tredje styckena får dagpenning till försäkrad som uppfyllt arbetsvillkoret huvudsakligen genom arbetsmarknadsutbildning eller yrkesinriktad rehabilitering för vilken statligt utbildningsbidrag har utgått bestämmas till belopp som motsvarar utbildningsbidraget.

Åtnjuter medlem med anledning av arbetslöshet fortlöpande ersättning från annan än arbetslöshetskassa, får dagpenning utges högst med belopp som motsvarar skillnaden mellan det högsta belopp som får lämnas enligt första - fjärde styckena och ersättningen.

57 §³

En arbetslöshetskassa skall för varje medlem som fanns i kassan vid utgången av det senast förflutna verksamhetsåret till staten betala

1. för finansiering av statens kostnad för ubetalade arbetslöshetsersättningar ett belopp som motsvarar 70 procent av den under det löpande verksamhetsåret genomsnittligt ubetalade dagpenningen i kassan (finansieringsavgift), och

2. för finansieringen av ett för kassorna gemensamt utjämningsbidrag ett belopp som motsvarar tre procent av den gällande högsta dagpenningen (utjämningsavgift).

Regeringen meddelar närmare föreskrifter om tid och sätt för betalningarna samt om utjämningsbidrag

En arbetslöshetskassa skall för varje medlem som fanns i kassan vid utgången av det senast förflutna verksamhetsåret till staten betala ett belopp som motsvarar tre procent av den gällande högsta dagpenningen för finansieringen av ett för kassorna gemensamt utjämningsbidrag (utjämningsavgift).

Regeringen meddelar närmare föreskrifter om utjämningsbidrag.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994.

³ Senaste lydelse 1991:1943.

2. De äldre bestämmelserna i 6 § samt 20 § andra stycket första meningen skall fortfarande gälla i fråga om en ersättningsperiod som har börjat före ikraftträdandet. Äldre bestämmelser skall dock inte tillämpas när den försäkrade efter ikraftträdandet på nytt skall uppfylla arbetsvillkoret enligt bestämmelsen i 16 §.

3. Äldre bestämmelser i 7 § första stycket skall tillämpas när anställningen upphör senast den 30 juni 1994.

4. Den äldre bestämmelsen i 57 § om finansieringsavgift skall fortfarande gälla i fråga om verksamhetsåret 1993 och tidigare verksamhetsår.

Härigenom föreskrivs att 7 och 8 §§ lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §²

Med tid under vilken sökanden enligt 6 § skall ha utfört förvärvsarbete jämställs tid då sökanden

1. i enskilt hem vårdat åldring eller handikappad i sådan utsträckning att sökanden varit förhindrad att stå till arbetsmarknadens förfogande,

2. deltagit i och, om inte särskilda skäl hindrat det, fullföljt arbetsmarknadsutbildning eller yrkesinriktad rehabilitering för vilken statligt utbildningsbidrag utgått,

3. fullgjort värnplikt eller åtnjutit föräldrapenningförmån enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, i båda fallen dock tillsammans högst två månader,

4. haft semester, *eller*

5. eljest varit ledig av annan anledning än sjukdom, värnpliktstjänstgöring eller barns födelse med helt eller delvis bibehållen lön.

4. haft semester,

5. eljest varit ledig av annan anledning än sjukdom, värnpliktstjänstgöring eller barns födelse med helt eller delvis bibehållen lön, *eller*

6. från en arbetsgivare får annan ersättning än pension på grund av anställningens upphörande (avgångsvederlag).

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om beräkning av tid som avses i första stycket 6.

8 §³

Vid bestämmande av ramtid enligt 6 § räknas inte tid då sökanden varit hindrad att arbeta på grund av

¹ Lagen omtryckt 1982:433.

² Senaste lydelse 1989:332.

³ Senaste lydelse 1989:338.

1. styrkt sjukdom,
2. heltidsutbildning som den sökande har avslutat efter fyllda 25 år eller som har föregåtts av sammanhängande förvärvsarbete på heltid i minst fem månader,
3. nykterhetsvård på anstalt,
4. frihetsberövande på kriminalvårdens område,
5. vård av eget barn eller adoptivbarn som inte har fyllt två år,
6. beslut enligt smittskyddslagen (1988:1472) eller livsmedelslagen (1971:511) eller föreskrifter som har meddelats med stöd av sistnämnda lag.

Detsamma gäller tid då sökanden har åtnjutit föräldrapenningförmån enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller varit hindrad att arbeta på grund av

1. värnpliktstjänstgöring,
2. arbetsmarknadsutbildning,
3. yrkesinriktad rehabilitering, i den mån sådan tid inte enligt 7 § jämställs med tid under vilken förvärvsarbete har utförts.

*Den tid som inte räknas in i
ramtiden får dock inte överstiga
två år.*

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994.
 2. Den äldre bestämmelsen i 8 § skall fortfarande gälla i fråga om en ersättningsperiod som har börjat före ikraftträdandet. Äldre bestämmelse skall dock inte tillämpas när stödtagaren efter ikraftträdandet på nytt skall uppfylla arbetsvillkoret enligt bestämmelsen i 16 §.
 3. Äldre bestämmelser i 7 § första stycket skall tillämpas när anställningen upphör senast den 30 juni 1994.

Lagrådet

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 1993-10-22

Närvarande: justitierådet Per Jermsten, justitierådet Lars Å. Beckman, regeringsrådet Sigvard Holstad.

Enligt protokoll vid regeringssammanträde den 12 oktober 1993, varvid statsrådet Hörnlund varit föredragande, har regeringen för Lagrådets yttrande överlämnat förslag till

1. lag om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet,
2. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370),
3. lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt,
4. lag om ändring i lagen (1993:000) om ändring i lagen (1993:941) om ändring i uppbördslagen (1953:272),
5. lag om ändring i uppbördslagen (1953:272),
6. lag om ändring i lagen (1990:323) om självdeklaration och kontrolluppgifter,
7. lag om ändring i lagen (1993:944) om ändring i taxeringslagen (1990:324),
8. lag om ändring i taxeringslagen (1990:324),
9. lag om ändring i skattebrottslagen (1971:69),
10. lag om ändring i lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring,
11. lag om ändring i lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av hovrättsassessorn Manne Pavón.

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 25 oktober 1993

Närvarande: statsministern Bildt, ordförande, och statsråden Friggebo,
Laurén, Olsson, Hellsvik, Björck

Föredragande: statsrådet Olsson

Regeringen beslutar proposition 1993/94:80 En allmän och obligatorisk
arbetslöshetsförsäkring.

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upphäver eller upprepar ett normgivnings- bemyndigande
--------------------	--

Lag om ändring i

1. lagen (1973:370) 7, 20, 57 §§

om arbetslöshets-
försäkring

2. lagen (1973:371) 7 §

om kontant arbets-
marknadsstöd

